

מרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל
مرکز شneider لطب الأطفال في إسرائيل
Schneider Children's Medical Center of Israel

עיתון מרכז שניידר לרפואת ילדים
גיליון 53 • ינואר 2019

פאזל

נלחמים יחד בסרטן

ביקור במערך ההמטולוגי-אונקולוגי

עמ' 12-13

עובדות ועובדים יקרים,

מאז הקמתו, חרט מרכז שניידר על דגלו את ערך המובילות: לא רק חלוציות פורצת דרך, כבית חולים לילדים ראשון ויחיד מסוגו בישראל, אלא מצוינות ומובילות בכל תחום ובכל היבט: בחזית הטיפול ובקדמת הרפואה, בטכנולוגיה ובמחקר, בחוויית המטופל, בשירות, באיכות, בבטיחות - ולפני הכול, בהון האנושי המעולה שלנו; מקבץ יוצא מן הכלל של אנשי מקצוע מצוינים ואכפתיים, שכל בית חולים היה שמח להתברך בו.

ערך המובילות אינו רק כותרת ואינו רק חזון - הוא מתמשש כאן בשניידר יום-יום ובא לידי ביטוי בהישגים מרשימים במגוון רחב של תחומים. אחד מהם הוא דירוגה של מחלקת הפגים שלנו על ידי משרד הבריאות במקום הראשון מבין 29 הפגיות בבתי חולים בישראל. זו שנה שנייה ברציפות שבית החולים שלנו זוכה בתואר הפגייה המובילה בארץ, ועל כך, ברכות לפרופ' גיל קלינגר, לנעמי אלכאוי ולצוות המצוין והמסור שלהם במחלקת הפגים.

בטיחות המטופל היא אחד הנושאים החשובים ביותר בכל בית חולים, לא כל שכן בבית חולים לילדים. לאחר שמשרד הבריאות דירג את מרכז שניידר במקום הראשון במודל הבטיחות הלאומי, קיבלנו ציון 100 מהנהלת כללית על עמידה בתוכנית העבודה השנתית בבטיחות המטופל וניהול סיכונים. לאחרונה התברר גם כי הגענו למקום השני בסקר שירות של כללית לשנת 2018. מצד אחד, זוהי עלייה יפה בסקר, וניכר שיפור מרשים לאחר מאמצים רבים של הצוותים שלנו. מצד שני, חשוב להתמיד בכך ולהגיע לתוצאות טובות עוד יותר, כי השירות וחווית המטופל הם בראש מעיינינו!

בשנים האחרונות חלה התקדמות רבה בתחום של רפואה מותאמת אישית. כמי שמצויים בחזית הרפואה והמחקר, אנו במרכז שניידר ניצבים בקדמת הטיפול והעשייה גם בעולם חדש ומרתק זה. יש לכך ביטוי ניכר בתחום האונקולוגיה, שם טיפול מותאם אישית לילדים חולי סרטן ומחלות דם משלב גנטיקה ומחקר תרגומי (מחקר ה"חוזר" כטיפול אל מיטת הילד החולה). בראשותו של פרופ' שי יזרעאלי, שהצטרף אלינו לפני כשנה,

נמשיך להוביל את תחום ההמטולוגיה-אונקולוגיה בילדים בארץ, להיות בקדמת הרפואה ולייצר חדשנות ומובילות, שמטרתן אחת: עוד ועוד ילדים מחלימים, בריאים ומחייכים, ועוד יותר משפחות מאושרות שקיבלו את מתנת החיים.

הגנטיקה היא נדבך מרכזי ברפואת העתיד, שאת ניצניה אנו רואים כבר היום. בגיליון הנוכחי מוקדש מקום נרחב לתחום זה, הן בסקירת כמה מחקרים גנטיים מתוך עשרות המתקיימים בימים אלה בבית החולים, והן בריאיון היכרות עם מנהלת שירות הגנטיקה והרפאה לאבחון מחלות גנטיות בילדים, ד"ר נעמה אורנשטיין.

ההתאמה האישית בטיפול באה לידי ביטוי בתחומים מגוונים. דוגמה נוספת לכך היא מחקר שפרופ' רענן שמיר וצוות מכון הגסטרו מקדמים בימים אלה בתחום של תזונה המותאמת אישית לילד על בסיס חיידקי מעי. מדובר במחקר פורץ דרך וראשון מסוגו בעולם בילדים. גם כאן, אנו בשניידר מצויים בשורה הראשונה בעולם, ואני משוכנע כי עם התקדמות המחקר יזכו ילדים והורים רבים להחלמה ולבריאות מלאה.

ולבסוף, אני שמח לעדכן בהתקדמות פרויקט בניין האשפוז החדש, כפי שניתן לראות בתמונה שבעמוד זה. בימים אלו מסתיימות עבודות השלד, עם השלמת הקומה השביעית והאחרונה. במקביל, הולך הבניין ונעטף ב"בגדים חדשים" בדמות מעטפת האלומיניום והזכוכית, שעם השלמתה (הצפויה בחודש אוקטובר 2019) תקנה לו מראה של מבנה רפואי מתקדם בשילוב עיצוב ייחודי ומזמין. גם תכנון הפנים הולך ונשלם, ואנו שוקדים על הוצאת מכרז לצורך בחירת הקבלן שיבצע את עבודות הגמר והתשתיות, כאשר הצפי להשלמת העבודות ולהשקת המבנה הינו אמצע שנת 2021. תודה לרו"ח אילן שמש, המנהל האדמיניסטרטיבי של בית החולים, לסגנו, אורן חביביאן, ולכל אלו העושים במלאכה על מנת שהפרויקט יתקדם כראוי ויקרב אותנו לעתיד חדש ומבטיח.

אני מבקש לאחל לכולכם, עובדי שניידר, בני המשפחות והמטופלים שלנו, שנה אזרחית מוצלחת. מי ייתן ששנת 2019 תביא עמה הצלחות, שגשוג ובעיקר בריאות.

שלכם,
פרופ' יוסף פרס

מבניין לבניין, באותו העניין

הקמת המבנה החדש - בניין אשפוז בן שבע קומות, שעתיד להכפיל את שטחו הבנוי של בית החולים - הולכת ומתקדמת במתחם מרכז שניידר לרפואת ילדים. כך זה נראה בצילום האוויר האחרון של המתחם: מימין, הבניין הקיים של מרכז שניידר, ובסמוך לו "אחיו הצעיר", ההולך ונבנה על שטח של 36,000 מ"ר.

מרכז שניידר לרפואת ילדים
רח' קפלן 14, פ"ת 4920235
טל 03-9253208 • פקס 03-7608398
rshaked@clalit.org.il
www.schneider.org.il

עורכת ומפיקה: ריבה שקד
מערכת: משכית גילן שוחט, פרופ' אפי בילבסקי, רותית סינגר, עידית רונן, ישראל רבינא, קשת ליבוביץ, דנה רוניק, דלית כהן, שגית טורקניץ, לימור נבו-אלבו, לירון קורמן-זרחוביץ
כתיבה, עריכה ועיצוב: שריג רעיונות
צילומים: ענבל קלברס ודבורת מרכז שניידר

עיתון מרכז שניידר
לרפואת ילדים בישראל
גיליון מס' 53
ינואר 2019

פאזל

מלב אל לב

חודש וחצי לאחר שחייו ניצלו בזכות השתלת לב מלאכותי, עבר מיכאל בן ה-11 וחצי השתלת לב אנושי וזכה בהזדמנות לחיים חדשים ובריאים

מיכאל והוריו עם ד"ר עינת בירק (משמאל), מנהלת מכון הלב במרכז שניידר

היום לאחר ניתוח ההשתלה. פרופ' דן ערבות מוסיף, כי נדיר שילד מקבל לב אנושי בפרק זמן כה קצר לאחר השתלת לב מלאכותי. "מיכאל זכה בנס חנוכה. מבחינתנו כצוות רפואי, השתלת לב אנושי היא הצעד הטוב ביותר לטיפול ארוך טווח במצבים כאלה. אנו שמחים ונרגשים שהצלחנו להשתיל בגופו לב אנושי". מאור כהנא, אמו של מיכאל, הודתה לצוות והדגישה כי "אנו נרגשים ועדיין מעכלים את העובדה שמיכאל זכה בהזדמנות לחיות חיים חדשים מלאי שמחה ובריאות. אנו מעריכים ומוקירים את המעשה האצילי של המשפחה התורמת. בזכותם, מיכאל נולד מחדש".

ימים ספורים לפני חג החנוכה האחרון, הגיעה ההודעה על תרומת לב למיכאל כהנא בן ה-11 וחצי מאשקלון. מיכאל, המטופל על ידי צוות מכון הלב במרכז שניידר בראשות ד"ר עינת בירק, המתין חודשים ארוכים לתרומת לב שתציל את חייו. שבועות ספורים קודם לכן, כשמצבו הדרדר מאוד והפך לקריטי, עבר מיכאל ניתוח ייחודי של השתלת לב מלאכותי: משאבת חדר שמאל שהושתלה בליבו שימשה כ"גשר" להצלת חייו ואפשרה לו להמתין במצב יציב עד לתרומה של לב אנושי מתאים.

כמו במבצע צבאי מורכב, נערכו בשעות הלילה אנשי צוות רבים ממרכז שניידר ובהם קרדיולוגים, כיורוגים, מרדימים וצוות חדר הניתוח, להשתלת הלב שתציל את חייו של מיכאל. הניתוח הדרמטי נמשך לילה שלם בביצוע צוות המנתחים שכלל את פרופ' דן ערבות, מנהל מערך ניתוחי לב וחזה בבילינסון ושניידר, ד"ר ויקטור רובצ'בסקי, סגן מנהל המחלקה במערך לניתוחי לב חזה בבילינסון, ד"ר גבי אמיר, מנהל שירות ניתוחי לב ביילוד במרכז שניידר, וד"ר יעקב כץ, מנהל מחלקת הרדמה במרכז שניידר. בסיום הניתוח הועבר מיכאל ליחידה לטיפול נמרץ לב בשניידר בראשות פרופ' עובדי דגן ומנהלת הסיעוד רים עבד אל חי. כעבור תקופת החלמה במחלקת האשפוז הוא התאושש ושוחרר לביתו במצב טוב. "מיכאל הגיע אליו לפני מספר חודשים כשהוא סובל מאי ספיקת לב קשה", סיפרה ד"ר עינת בירק, מנהלת מכון הלב במרכז שניידר, "כשמצבו הדרדר מצאנו עבורו פתרון ייחודי עד אשר יימצא עבורו לב מתאים. מרגש לראות אותו

2018: שנת שיא בהשתלות כבד וכליה בשניידר

הפעוטות שבתמונה, שלושתם מושתלי כליה כבני שלוש שנים, ממחישים בלי שיהיו מודעים לכך את החזון שעליו מושתת מרכז שניידר: "בית חולים זה יעמוד כ'גשר לשלום' בין אומה זו לשכנותיה". רפאל אסולין ממודיעין עילית, אלכס בן ברוך מתל אביב ושאם אבו געפאר מרהט עברו את ניתוחי ההשתלה במהלך השנה האחרונה. שלושתם שרדו עד לתרומת הכליה בזכות טיפולי דיאליזה שעברו במשך זמן רב ביחידה הדיאליזה בשניידר, בראשות פרופ' מרים דוידוביץ ומנהלת הסיעוד יפה פלוש. כיום הם מחלימים היטב, מתפתחים יפה ונהנים מאיכות חיים חדשה שלא הכירו בעבר. נעמי זנהדלר, מרכזת תיאום השתלות כליה בילדים, אומרת שנפלא לראות את הילדים ומשפחותיהם מבלי יחד בשניידר. ד"ר סיגל אייזנר מוסיפה: "לולא תרומת האיברים שהגיעו בזכות משפחות אצילות, ברגעיהן הקשים ביותר, הילדים הללו היו עדיין מטופלים בדיאליזה ומצויים בסכנת הדרדרות לאורך השנים".

ניתוחי השתלות איברים בילדים בישראל מתבצעים ברובם המוחלט במרכז שניידר. מאז הקמת בית החולים בוצעו בו למעלה מ-600 השתלות לב, ריאה, כבד וכליות בתינוקות, ילדים ובני נוער, באחוזי הצלחה הדומים למרכזים הרפואיים הטובים בעולם.

בבית החולים, ובהם כיורוגים מומחים בהשתלות איברים בילדים, צוות יחידת האולטרסאונד, רופאי גסטרואנטרולוגיה, רופאי נפרולוגיה, מתאמות מושתלים, דיאטניות, צוותי דיאליזה, מרדימים ואחיות חדר ניתוח, רופאי טיפול נמרץ, צוות מחלקת ילדים ג' המומחה בטיפול בילדים מושתלים ועוד, כולם מומחים ומנוסים בתחום השתלות איברים בילדים.

בשנת 2018 בוצעו במרכז שניידר 24 השתלות כליה, 20 השתלות כבד והשתלת לב אחת. מדובר בשנת שיא בבית החולים מבחינת מספר השתלות כבד וכליה. את השתלות הכבד והכליה בילדים מובילים ד"ר מיכאל גורביץ' וד"ר סיגל אייזנר, רופאים בכירים במערך ההשתלות במרכז שניידר. מדובר בניתוחים מורכבים, שלביצועם נדרשת היערכות מיוחדת של הצוותים הרב תחומיים

מימין: הפעוטות רפאל אסולין, אלכס בן ברוך ושאם אבו געפאר, עם מתאמת מושתלי הכליה, נעמי זנהדלר (מימין) והרופאה המשתלה ד"ר סיגל אייזנר

מרפאה ייעודית חדשה לשתי מחלות נוירולוגיות

מחלות נוירוקטאניות הן תסמונות שבאות לידי ביטוי בממצאים שונים, המופיעים במקביל בעור ובמערכת העצבים. הילדים הסובלים מהן מתמודדים מול מגוון קשיים ביניהם נגעים עוריים, גידולים שונים, בעיות אורתופדיות ונוירולוגיות, ולעתים גם קשיי למידה ובעיות פסיכולוגיות. שתיים מהמחלות השכיחות בקבוצה זו הן ניוורופברומטוזיס מסוג 1 (NF1) וטוברוס סקלרוזיס (TSC). במכון לנוירולוגיה במרכז שניידר נפתחה מרפאה רב תחומית חדשה, לטיפול מקיף ורב תחומי בילדים הסובלים משתי המחלות הללו. במרפאה פועל צוות רב תחומי ממרכז שניידר הכולל את ד"ר רוני כהן, נוירולוגית בכירה, ד"ר גד דותן, נירואופתלמולוג ומנהל היחידה לרפואת עיניים, ד"ר הלן טולדנר, מנהלת היחידה לנוירואונקולוגיה, ד"ר אמיר קרשנוביץ, מנהל היחידה לנוירוכירורגיה, ד"ר רבקה פרידלנד, רופאה בכירה ביחידת עור, ד"ר הדס אלפנדר, רופאה בכירה במכון לנפרולוגיה, פרופ' שלומית שליטין, סגנית מנהל המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, ד"ר נעמה אורנשטיין, מנהלת השירות לגנטיקה, פרופ' ליאורה קורנרייך, רופאה בכירה במחלקת הדימות, ד"ר דרור קראוס, מומחה לאפילפסיה מהמכון לנוירולוגיה, ד"ר דניאל ויגל, מנהל היחידה לאורתופדיה, האחות תמי תעזי ועובדת סוציאלית. ניוורופברומטוזיס מסוג 1 (NF1) היא מחלה גנטית המערבת את מערכת העצבים והעור ושכיחותה 1 ל-3,000 לידות. המחלה מאופיינת בהיווצרות גידולים, שהם שפירים ברובם אך עלולים לגרום לנזק כשהם לוחצים על העצבים

מימין: ד"ר גד דותן, פרופ' ליאורה קורנרייך, ד"ר רבקה פרידלנד, ד"ר רוני כהן וד"ר אמיר קרשנוביץ, חלק מצוות המרפאה הרב תחומית

ועל רקמות אחרות. תסמינים העלולים להתפתח בהמשך החיים הם היקף ראש גדול, משקל גוף נמוך, היפוטוניה, בעיה בהתפתחות עצמות הגפיים, עקמת, יתר לחץ דם, גידול שפיר על עצבי הראייה או באזורי מוח אחרים, גידולים על פני העור ומתחתיו, קומה נמוכה, התבגרות מינית מוקדמת, איחור התפתחותי, לקויות למידה והפרעת קשב וריכוז. טוברוס סקלרוזיס (TSC) היא מחלה רב מערכתית ששכיחותה 1 ל-6,000 לידות. במחלה זו הפגם בגנים גורם להתפתחות גידולים, לרוב שפירים, במוח, בלב, בכליות, בעור, בעיניים ובריאות. המחלה עלולה להשפיע דרמטית על מהלך חיי הילד, ולכן יש צורך במעקב סדיר אצל נוירולוג, רופא עור, רופא עיניים, נפרולוג, פסיכיאטר ומומחי התפתחות הילד. לשתי המחלות אין כיום טיפול מרפא, אולם מעקב וטיפול מתאים יכולים לשפר משמעותית תסמינים רבים שלהן ולמנוע הדרדרות. לפרטים נוספים ניתן ליצור קשר עם המכון לנוירולוגיה במרכז שניידר, בטל' 03-9253615 או בדוא"ל neuro2@clalit.org.il

יום הילד הבינלאומי: "תראו אותי"

יום הילד הבינלאומי 2018 צוין במרכז שניידר על ידי הוועדה להגנת הילד בבית החולים תחת הכותרת "תראו אותי", במטרה להעלות מודעות

ולחדד ערנות לאיתור מצבי מצוקה ופגיעות בקרב ילדים. לרגל האירוע התקיימה בבית החולים הרצאה של סופר הילדים יהודה אטלס בנושא

"והילד הזה הוא הילד בסיכון". אטלס הקריא משיריו, המבוססים על סיפורי מבוגרים שחוו הזנחה והתעללות בילדותם, והצליח להעביר את "צעקת הילדים" המשוערים לסיוע ואת התפקיד החשוב של הגורמים המטפלים באיתור ובמינוע. בלובי בית החולים נערכה פעילות שכללה צילומי מגנטים של הורים וילדים בסימן מודעות ואחריות לשלום הילדים, להורים ניתנו דגשים להקשבה נכונה ולילדים חולקו חוברות "חמודי למען שלום הילד", הכוללות הסבר כיצד להימנע ממצבי סיכון ומתי כדאי לשתף את המבוגרים. בנוסף חולקו דפי הסבר בנושא מניעת תאונות והסכנה שבטלטול תינוקות.

צוות הוועדה להגנת הילד במרכז שניידר כולל את ד"ר רמה שוורץ, רופאה בכירה במחלקה לרפואה דחופה (יו"ר הוועדה), אפרת הראל, עובדת סוציאלית במכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת (מרכזת הוועדה), עידית רונן מהנהלת הסיעוד (אחות הוועדה) ודגנית בן ניסן, פסיכולוגית ראשית של המכון להתפתחות הילד בשניידר.

חברות הוועדה לילד בסיכון עם יהודה אטלס. מימין: דגנית בן ניסן, אפרת הראל, ד"ר רמה שוורץ ועידית רונן

מבט לבטיחות הטיפול התרופתי

תגובות בין תרופתיות, על כפל טיפולי או על טיפול שאינו מתאים לתפקוד הכלייתי של החולה. המערכת מושתתת על מאגר First Data Bank, מאגר מידע בינלאומי מוכר ומבוסס, והיא תותקן בהדרגה בכל היחידות במרכז שניידר, לאחר שבית החולים נבחר על ידי שירותי בריאות כללית כראשון שבו תוטמע המערכת. מערכת מב"ט, העתידה לשמש בהמשך את כל בתי החולים של כללית, צפויה לסייע לרופאים בהחלטות הנוגעות לטיפול התרופתי, לצמצם משמעותית את מספר הטעויות בטיפול התרופתי ולשפר את איכות ובטיחות הטיפול בבית החולים.

טעויות בטיפול תרופתי מהוות סיכון משמעותי למטופל ועלולות לפגוע בהחלמתו - לא כל שכן בילדים, שהתפתחותם וגדילתם משנות תדירות את מינוני התרופות ודרכי המתן. במרכז שניידר הוחל לאחרונה בהטמעה של מערכת ממוחשבת חדשנית לבקרת בטיחות הטיפול התרופתי, בהובלתה של ד"ר חבצלת ידן-בילבסקי, הפרמקולוגית הקלינית של בית החולים, ובביצועה המסור של הרוקחות הקלינית רותם סלומון מצוות בית המרקחת. המערכת הייחודית הנקראת מב"ט (מערכת בטיחות טיפול), תסקור באופן אוטומטי את כל התרופות הניתנות למטופל ותתריע על טעויות במינון, על

מדברים על פסיכו-אונקולוגיה עם מומחים מהטופ עולמי

מימין: פרופ' סילבנה פניג, ד"ר נועה בן-ארויה מילשטיין, פרופ' אייל שמש, פרופ' מרגרט סטובר, מיכל פרילינג ומיכל אדירי

טיפול פסיכיאטרי ופסיכולוגי בילדים עם מחלות כרוניות דורש ניסיון רב והתמקצעות ספציפית בנושאים ייחודיים כמו התמודדות עם טיפולים רפואיים, הגיל הצעיר של המטופלים, אינטראקציות בין תרופתיות ועוד. לאחרונה ביקרו במרכז שניידר שני רופאים וחוקרים בעלי שם עולמי בתחום זה: פרופ' אייל שמש, מומחה ברפואת ילדים ובפסיכיאטריה ובכיר בחטיבה לרפואת ילדים במרכז הרפואי "הר סיני", ופרופ' מרגרט סטובר, מומחית בפסיכיאטריה, בפסיכיאטריית לילדים וברפואה פסיכוסומטית, מבית החולים Resnick Neuropsychiatric במרכז הרפואי של אוניברסיטת רונלד רייגן ומבית החולים לילדים UCLA Mattel.

פרופ' שמש הוא חוקר ידוע בתחום הדחק הפוסט טראומתי, שפרסם עשרות מאמרים מדעיים על ההשפעה הרגשית של מחלות כרוניות אצל ילדים ומבוגרים, בדגש על מצוקה, לחץ פוסט טראומטי, דיכאון ואי ציות לטיפולים רפואיים. פרופ' סטובר היא מומחית בהשפעה הרגשית של מחלות כרוניות אצל ילדים ומבוגרים, עם דגש מיוחד על הפרעת דחק פוסט טראומטית.

הביקור יצא אל הפועל בזכות קשר שנרקם על ידי ד"ר נועה בן-ארויה מילשטיין, מנהלת היחידה לרפואה פסיכולוגית אמבולטורית במרכז שניידר, שבמסגרת עבודת הדוקטורט שלה בתחום הפסיכו-אונקולוגיה הייתה חוקרת אורחת אצל פרופ' שמש ופרופ' סטובר.

בפגישה שנערכה עימם במערך ההמטולוגי-אונקולוגי נכחו צוותים מסקטורים שונים, הן מתחום האונקולוגיה והן מהמחלקה לרפואה

צוות היחידה לרפואה פסיכולוגית במרכז שניידר עבודות חלוציות בתחום הטיפול התרופתי הפסיכיאטרי בילדים הסובלים ממחלה אונקולוגית, פרי עבודה משותפת עם בית המרקחת בשניידר והרוקחת הקלינית ד"ר אורית פלד.

פסיכולוגית. הדיון עסק בסוגיות באבחנה, בטיפול ובמחקר בתחום הפסיכו-אונקולוגיה. האורחים החמיאו לצוות בשניידר על שיתוף הפעולה הבין-סקטוריאלי ועל העבודה המקצועית המלווה במחקר פורץ דרך. יצוין כי בימים אלה מפרסם

חדש: מרפאת מעבר למושתלי כליה

במכון לנפרולוגיה במרכז שניידר, בראשות פרופ' מרים דוידוביץ, הוקמה לאחרונה מרפאת מעבר למושתלי כליה בוגרים, המכילה אותם לקראת המעבר למרפאות מבוגרים. התוכנית, שכל צוות המכון שותף לה, נועדה לספק מסגרת מעבר מובנית וברורה העונה על כל הצרכים הרפואיים, המקצועיים, הנפשיים והחברתיים של המטופל ובני משפחתו, וכן מסייעת למטופלים למצוא מסגרת טיפולית מיטבית בהמשך הדרך.

ד"ר יעל בורוביץ, האחראית על תוכנית המעבר, מציגת כי עדויות רבות מהספרות המקצועית, מראות שסביבת תהליכי מעבר ממרפאות ילדים למרפאות מבוגרים ישנם עלייה בתחלואה, תמותה ואף אובדן שותל, וכי מטופלים רבים נושרים ממעקב רפואי סדיר וקבוע. "עם זאת, מחקרים מראים גם כי מעבר מתוכנן ויעיל משפר תוצאות ארוכות טווח של מטופלים אלו ומונע הדדרות סביב תקופת המעבר ולאחריה. התהליך מתחיל כחצי שנה לפני המעבר המתוכנן, שכן חשוב ביותר להכין את המתבגר למעבר בהקדם האפשרי, ויחד עם זאת להתקדם צעד אחר צעד ובכל פעם לבדוק ידע ומוכנות".

המרפאה מבוססת על מודל הקיים בסן פרנסיסקו שהובא לשניידר על ידי נעמי זנהנדלר, מתאמת המושתלים, והוא ניתן ליישום בכל מרפאות מרכז שניידר הנדרשות לפתרון של העברת מטופלים למרפאות מבוגרים. כחלק מהתהליך המתבגרים לומדים להשתמש באפליקציה חנימית למתן תרופות, המעלה את רמת ההיענות והמוטיבציה לטיפול. בתום התהליך המטופלים ובני המשפחה מוזמנים ליום "פרידה מאלופים", בנוכחות צוות מכון הנפרולוגיה. במפגש זה הם מוזמנים לשאול שאלות ולהביע רגשות, כאשר המסר המרכזי הוא "בראות הכליות בידיים שלכם". צוות מרפאת המעבר כולל את ד"ר יעל בורוביץ, מתאמת המושתלים נעמי זנהנדלר, הפסיכולוגית נרמין טוחי, האחיות גילי קורן והעובדת הסוציאלית נגה כץ.

אוטו-סוגסטיה

עמותת "מתנה לחיים", עמותה צעירה שנוסדה בארץ על ידי עולים חדשים מצרפת, תרמה למערך חדרי הניתוח במרכז שניידר שלוש מכונות מיוחדות לילדים. המכונות משמחות מאוד את הילדים הצעירים הממתנים לניתוח, ומסייעות לא מעט להסחת דעת, להפחתת חרדה, להרגעה ולאווירה הטובה בעת ההמתנה.

מומחים בשדה

חמישה אנשי צוות ממרכז שניידר יצאו לרומניה עם משלחת חיל הרפואה, שהשתתפה בתרגיל של האיחוד האירופי - התרגיל הגדול ביותר שנערך אי פעם בחול' לחיל הרפואה. תשעה בתי חולים שדה של מדינות וארגונים שונים נפרסו למשך שבוע סביב בוקרשט, כדי לתרגל תרחיש של רעידת אדמה. המשלחת הישראלית, הגדולה ביותר בתרגיל, כללה 160 רופאים, אחיות, פראמדיקים, חובשים, אנשי פרא-רפואה ולוגיסטיקה, ביניהם אנשי שניידר ד"ר ערן משיח (מיין), ד"ר לב דורפמן (טיפול נמרץ), ד"ר אלי שמחי (חדר ניתוח) והאח ירון פוקס (אחראי טראומה), ארבעתם בבית חולים שדה, והאח אילן לוי ביחידת החילוץ הצה"לית. בית החולים שדה של ישראל הוא המתקדם ביותר בעולם והראשון שקיבל מארגון הבריאות העולמי את ההכרה כבית חולים דרגה 3.

אנשי שניידר בתרגיל ברומניה. מימין: ירון פוקס, ד"ר אלי שמחי, ד"ר ערן משיח וד"ר לב דורפמן

הסינים באים

אחד האתגרים בטיפול בילד החולה ובמשפחתו הוא נושא השונות הרב תרבותית. הדבר בולט במיוחד במרכז שניידר, המטפל בילדים ממגוון לאומים ותרבויות מתוך חזון להיות גשר לשלום ולקירוב לבבות. במהלך שהייתם בשניידר של חמישה אנשי צוות סיעודי מבתי חולים שונים בסין, לצורך למידה והשתלמות, אושפז לטיפולים במערך האונקולוגי ילד סיני במסגרת תיירות מרפא. ארבע האחיות והאח מסין התנדבו לסייע לצוות ושימשו כמתרגמים וכמגשרים בין הילד ומשפחתו לבין הצוות הישראלי, שכצפוי נתקל במחסום שפה במהלך הטיפול בילד. במקביל לכך נחשפו הסינים לעבודת המערך ההמטולוגי-אונקולוגי ולעשייה הסיעודית במערך, דבר שרק תרם לשביעות רצונם ולשבחים שהעתירו על היכולות והמיומנויות של מרכז שניידר. את הקבוצה מסין ריכז אופיר ליפשיץ, אח ביחידת האיכות ואח מנהל תורן.

האקמו של שניידר הוצג בסין

חייהם של ילדים רבים ניצלו במרכז שניידר בזכות מערכות האקמו ומערכות תומכות חיים אחרים. גולן שוקרון, ראש צוות מפעילי מכונות לב-ריאה ומערכות תומכות חיים, ייצג את בית החולים בכנס השנתי Fapc2018 של האיגוד האסיאתי לפרפוזיה, שנערך בשנחאי שבסין. גולן הרצה על מערכות תומכות חיים, על מעקף לב ריאות בתינוקות וכן על מרכז שניידר ועל ישראל בפני מאות משתתפים, רובם ממדינות אסיה וחלקן ממדינות מוסלמיות. "פגשתי אנשים מקסימים ממלזיה, אינדונזיה, פקיסטן ועוד שהתעניינו מאוד בשניידר ובישראל", אומר גולן, "החלפנו ידע מקצועי, בילינו יחד, הראיתי להם תמונות משניידר ומהארץ ואני בטוח שהצלחתי לשנות את הידע השגוי שלהם על המדינה שלנו. האירוח של הסינים היה יוצא מן הכלל, והחווייה כולה הייתה מרתקת ומרגשת מקצועית, אישית ולאומית".

גולן שוקרון מרצה בכנס בסין

ייצוג מרשים לשניידר ביפן בכנס לכירורגיה קולורקטלית בילדים

הגישה להמנגנומה פריאנלית בילדים עם מומים אנורקטליים (בשיתוף רשת אירופאית המאגדת מרכזים קולורקטליים מובילים באירופה), וגישה שמרנית לטיפול במורסה פריאנלית בילדים עד גיל שנתיים. ד"ר דרזניק, מתמחה בכירורגית ילדים, הציגה את העבודה "השפעת טיפול טרום ניתוחי בחול' קרוהן על המהלך הנתון", שבוצעה עם המכון לגסטראנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בשניידר. במחלקה לכירורגית ילדים ונוער, המפעילה מזה שנים מרפאה קולורקטלית, עומד לקום מרכז ייחודי בארץ לטיפול בבעיות קולורקטליות ושיקום רצפת האגן לילדים. במרכז תגובש תוכנית טיפול ייחודית בהתאמה לבעייתו הפרטנית של הילד וביישום של צוות רב תחומי.

ד"ר ענבל סמוק וד"ר יעל דרזניק מהמערך הכירורגי ייצגו את מרכז שניידר בכנס לכירורגיה קולורקטלית בילדים, שנערך בטוקיו ביפן. מדובר בכנס החשוב בעולם לקידום המחקר והטיפול בילדים עם מומים אנורקטליים, מחלת הרשפרונג ומחלות קולורקטליות אחרות הקשורות בפי הטבעת, במעי הגס וברצפת האגן. בכנס השתתפו נציגים מיותר מ-40 מחלקות לכירורגית ילדים בעולם, כאשר שניידר זוכה לייצוג של ארבע עבודות ובכך ממוקם בין חמשת המרכזים המובילים מחוץ ליפן במספר העבודות שהוצגו על ידי מרכז אחד. ד"ר סמוק, מומחית בכירורגית ילדים ובכירורגיה קולורקטלית, הציגה שלוש עבודות: עיגון חוט השדרה בילדים עם מומים אנורקטליים (בשיתוף פרופ' אלברטו פניה מהמרכז הקולורקטלי הבינלאומי בבית חולים לילדים בקולורדו),

שנה שנייה ברציפות: פגיית שניידר מספר 1 מבין הפגיות בישראל

צוות הפגייה

מחלות נשימה מורכבות, מומים מולדים רב מערכתיים, מומי לב מולדים, מומים במערכת העצבים המרכזית, מומים בדרכי העיכול, הפרעות כרומוזומליות ומטבוליות וכן משקלי לידה נמוכים מאוד.

מסכם פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר: "הנהלת בית החולים ואני גאים מאוד בדירוג הגבוה ביותר שקיבלה מחלקת הפגים בשניידר מבין כל הפגיות בישראל. יישר כוח וכל הכבוד לצוות הרב תחומי במחלקה, אשר עובד במסירות רבה להצלת חיי הפגים ולשמירה על בריאותם תוך מאמץ-על למניעת זיהומים במחלקה".

רצף טיפול אשפוז-קהילה (דיווח על פגישה בין ההורים לרופא ילדים), קיום קורסי החייה לצוות ולהורי הפגים, הפחתת הקרינה בפגייה, הזנה בחלב אם ומעקב אחר היפותרמיה. יצוין כי נושא הטיפול בפגים וקידומן של היחידות לטיפול ביילוד מצוי במקום גבוה בסדר היום של משרד הבריאות ומוגדר בין תוכניות הדגל של המשרד. מחלקת הפגים במרכז שניידר, בראשותם של פרופ' גיל קלינגר ומנהלת הסיעוד בפגייה, נעמי אלכאוי, מהווה מרכז שלישוני לרפואת פגים ויילודים מכל קצות הארץ. פגיית שניידר מטפלת מדי שנה בכ-1,000 פגים ויילודים, שרובם סובלים מבעיות רפואיות מגוונות המאפיינות פגות:

הפגייה של מרכז שניידר לרפואת ילדים דורגה על ידי משרד הבריאות במקום הראשון בישראל לשנת 2018 מבין 29 הפגיות בבתי חולים בארץ. זו שנה שנייה ברציפות שמרכז שניידר זוכה בתואר הפגייה המובילה בישראל, דירוג הנקבע לפי מדדים שונים וביניהם עמידה במדדי איכות טיפול כגון שיעור הזיהומים הנרכשים ושמירת חום גוף בקבלה, שיפור בתקינת מקצועות הבריאות, תוספות איש של אחים ואחיות כולל כאלו שעברו הסמכה על בסיסית בטיפול נמרץ ביילוד, ציוד הדמיה מתקדם, אינקובטורים חדישים, חדרי תרופות, חדרי בידוד, עידוד הנקה, חיסון עובדי הפגייה בהתאם לנוהל ועוד. השנה נוספו לבדיקה מדדים חדשים: המשך

מובילים גם בבטיחות: ציון 100 בניהול סיכונים

ניתוח עד 48 שעות מסימון, ניתוח טעויות רפואיות, ביצוע סבבי בטיחות ביחידות קליניות ויחידות תמך, הפצת מבזקים ("בטיחותונים") המבוססים על דיווחי כמעט-אירוע ואירוע, ועוד.

צוות היחידה לניהול סיכונים בבית החולים עובד בשיתוף פעולה עם הצוותים המטפלים בשטח במטרה להנחיל תרבות בטיחות בגישה מערכתית, תוך חיפוש גורמי השורש לטעויות ומבלי להטיל דופי ואשמה בצוותים, כל זאת מתוך הבנה כי "לטעות זה אנושי". צוות ניהול סיכונים מנוהל על ידי סגן מנהל בית החולים, ד"ר אבינעם פירגובסקי, וכולל את עידית רונן (מרכזת התחום), ד"ר ורד הופר (רופאת היחידה), פרופ' יצחק ורסנו (רופא יועץ), עפרה מליחי (אחות היחידה), מזל אבדורחמנוב (מזכירת היחידה) וחגית אהרונסון (מזכירה).

מרכז שניידר הוא מהמובילים בישראל בתחום בטיחות המטופל - כך עולה מהשיגי בית החולים בשנה זו. לאחר שמשדר הבריאות דירג את מרכז שניידר במקום הראשון במודל הבטיחות הלאומי, קיבל בית החולים ציון 100 על עמידה בתוכנית העבודה השנתית בבטיחות המטופל וניהול סיכונים, מטעם חטיבת בטיחות הבריאות בהנהלה הראשית של כללית.

בדומה לשנים קודמות, גם השנה השיג מרכז שניידר את הציון המרבי על עמידה בתוכנית השנתית. התוכנית כללה ביצוע תחקירי איכות ובטיחות והפקת לקחים מערכתיים, הכשרת 41 אנשי צוות - ברובם הגדול רופאים ואחיות - בקורסים ובסדנאות בבטיחות המטופל, סקרי קבלת והבנת מידע רפואי הניתן להורים לילדים שעברו ניתוח, בדיקת איכות מכתבי שחרור מהמיון, כתיבת דוח

כנס בריטניה ישראל להמטו-אונקולוגיה התקיים במרכז שניידר לרפואת ילדים

פרופ' שי זרעאלי, מנהל המערך ההמטולוגי-אונקולוגי בשניידר (מימין) יחד עם דיוויד קוורי, שגריר בריטניה בישראל, בכנס להמטולוגיה-אונקולוגיה

מח עצמות בחולים עם תסמונות מולדות של כשל מח עצם, כגון האנמיה ע"ש פאנקוני. ביחידה להמטולוגיה בשניידר בראשותה של פרופ' חנה תמרי מטופלים ומאובחנים חלק גדול מהילדים בישראל עם כשל מח עצם מולד. תגלית נוספת ממעבדתו של פרופ' זרעאלי, יחד עם שותפים בסקוטלנד וישראל, עשויה להוביל לטיפול ביולוגי חדשני ממוקד מטרה בלוקמיה של המוח, המהווה סיבוך קשה במיוחד של סרטן דם בילדים. הכנס התקיים בחסות מרכז דותן להמטו-אונקולוגיה באוניברסיטת תל אביב וקבוצת המחקר האקדמית של בריטניה לישראל ולמזרח התיכון בראשות ג'ון לוי, ונערך באודיטוריום מרכז פלסנשטיין שבמרכז שניידר.

החולה עוברות למעבדות מחקר ומתורגמות לכלי אבחון וטיפול חדשניים ש"חוזרים" אל המטופל ולא פעם משנים את חייו. במהלך הכנס הוצגו ההתקדמות בהבנת התמיינות והתפתחות תאי הגזע של מערכת הדם הנורמלית ובמצבי ממאירות, תגליות בתחום של טיפולים ביולוגיים ממוקדים נגד מגוון רחב של תאים ממאירים, וכן מהפכת הטיפול באמצעות אלמנטים של מערכת החיסון המשנה את תוחלת החיים לסובלים מלוקמיות קטלניות. כמה מההרצאות התמקדו בממאירויות דם בילדים, המטופלות במערך ההמטולוגי-אונקולוגי בשניידר בניהולו של פרופ' זרעאלי. אחת מהתגליות המרתקות שהוצגו הייתה שאלכוהול ותוצריו עלולים לגרום לדיכוי

כנס בינלאומי בנושא ממאירויות המטולוגיות-אונקולוגיות התקיים לאחרונה במרכז שניידר ביוזמה משותפת של פרופ' שי זרעאלי, מנהל המערך ההמטולוגי-אונקולוגי בבית החולים וראש מרכז ורדה ובועז דותן באוניברסיטת תל אביב, ושל פרופ' פארש ויאס מאוניברסיטת אוקספורד באנגליה. הכנס נערך במעמד שגריר בריטניה בישראל, דיוויד קוורי, ובהשתתפות רופאים, מדענים וחוקרים מישראל ומבריטניה, במטרה להציג מחקרים חדשניים ולעודד שיתופי פעולה מדעיים וקליניים בין שתי המדינות בחקר מחלות וממאירויות הדם. זהו הכנס השלישי בסדרת כנסים זו, המפגישה כמה מהחוקרים הבולטים בעולם בתחום "המחקר התרגומי", שבו סוגיות המתעוררות ליד מיטת

יום עיון בדימות בראומטולוגיה

ביוזמתה ובביצועה של פרופ' ליאורה הראל, מנהלת היחידה לראומטולוגיה בשניידר, ובתמיכתה של ד"ר אסנת קונן, מנהלת מחלקת הדימות, נערך בבית החולים יום עיון בנושא דימות בראומטולוגיה ילדים. הכנס נועד להעשיר את הידע של המתמחים בראומטולוגיה ולחדד ידע למומחים, והוא התקיים בהשתתפות ראומטולוגים של ילדים ומתמחים בראומטולוגיה וברדיולוגיה מבתי חולים שונים בארץ. בין המרצים בכנס: ד"ר יניב לקובסקי ממחלקת הדימות בשניידר והמרצה האורחת ד"ר ויויאן סייפר, ראומטולוגית ילדים מאוניברסיטת סטנפורד, שהציגה מחקר רב מרכזי מארה"ב על חולי systemic juvenile idiopathic arthritis שפיתחו מחלת ריאה קשה שלא תוארה בעבר כסיבוך של המחלה.

כנס להורים בנושא הורמון גדילה

צוות המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת בראשות פרופ' משה פיליפ יזם וארגן את הכנס השנתי בנושא טיפול בהורמון גדילה. הכנס היווה ערב פתוח להורים שילדיהם מטופלים בהורמון הגדילה, לכאלו המתלבטים בנוגע להתחלת טיפול ולאלו הרוצים להעמיק בנושא. לאחר דברי פתיחה של פרופ' פיליפ הרצו מומחים מצוות המכון: הרופאה הבכירה פרופ' ליאורה לזר, האחיות האחראיות רותם דיאמנט (יוזמת ומארגנת הכנס), הדיאטנית הקלינית ד"ר מיכל יעקובוביץ גוון והפסיכולוגית השיקומית האחראית נסיה נגלברג. הכנס נחתם בשיחה פתוחה בין ההורים לבין הצוות הרב מקצועי של המכון.

ערב משפחות מושטלי כבד

המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד בראשות פרופ' רענן שמיר אירח מפגש למושטלי כבד ולבני משפחותיהם, תחת הכותרת "מושטלים בריאים". את הכנס פתחה מיכל שפיר, מתאמת מושטלי כבד במכון הגסטרו. מצוות שניידר הרצו במפגש ד"ר יעל מוזר גלזברג, מנהלת שירות מושטלי כבד במכון הגסטרו, ד"ר אורית ויסבורד-צינמן, רופאה בכירה במכון, פרופ' דני בן אמת, מנהל יחידת העור, והפסיכולוג הרפואי אילן אוסרן. הכנס הסתיים בפאנל בני נוער ובוגרים מושטלי כבד בהנחיית מורות המרכז החינוכי.

גנטיקה זה כל העניין

בשנת 2018 היא נכללה ברשימת הרופאים הטובים של "פורבס" בתחום גנטיקה ילדים. הכירו את **ד"ר נעמה אורנשטיין**, מנהלת השירות לגנטיקה במרכז שניידר, ואת תחום עיסוקה שהוא אחד החדשניים ברפואה בכלל וברפואת ילדים בפרט

ד"ר נעמה אורנשטיין

אני: ד"ר נעמה אורנשטיין, מנהלת השירות לגנטיקה בשניידר. בת 42, נשואה ליהודה (סא"ל בצה"ל) ואם לשבעה. אנו גרים בגבעת שמואל. **נקודות ציון:** סיימתי לימודי רפואה באוניברסיטת תל אביב והתמחות בשיבא ברפואת ילדים ובגנטיקה. בשנת 2013 הצטרפתי לשניידר וב-2017 מוניתי למנהלת שירות הגנטיקה. **המרפאה לגנטיקה:** מופנים אלינו ילדים עם חשד למחלה שבסיסה גנטי. מדובר במגוון עצום של תסמינים או ממצאים קליניים מכל התחומים ותתי התחומים ברפואת הילדים, כולל הפרעות משולבות במספר מערכות ללא סיבה ידועה. האבחון הוא קליני, בעזרת הניסיון והידע של הגנטיקאי. בחלק מהמקרים נעשית בדיקה מולקולרית או ציטוגנטית. למציאת האבחנה יש תפקיד מכריע בהענקת טיפול מיטבי, במניעת בדיקות מיותרות וביעוץ לבני משפחה שמצויים בסיכון מוגבר. אנחנו מתכננים כיום מחקר בנושא סקר גנומי ביילודים - סקר רחב בהרבה מסקר ילודים שנערך היום, ונעשה בשיטות ביוכימיות ולא גנומיות - על מנת להעניק טיפול מוקדם שימנע את הופעת המחלה אצל הילד. **מרגש אותי:** שאפשרויות שהיו עד לא מזמן חלום רחוק, נגישות כיום ברמה הקלינית. יש התפתחות מטאורית בתחום טיפול מבוסס גנום ובהבנה התפקודית של ה-DNA, ולרשותנו עומדות בדיקות מתקדמות המאפשרות ריצוף כלל אקסומי וכלל גנומי. נגישות המידע הגנומי והקליני, שנאסף בעולם ואצלנו, מאפשרת למידה רציפה לגבי גנים שתפקידם המדויק עדיין לא ידוע, תוך קיום קשר מיידי עם חוקרים ורופאים מרחבי העולם. זהו עולם מדהים, והרפואה מכירה יותר ויותר ביכולתו של הגנטיקאי הקליני למציאת אבחנה באופן פשוט ומהיר.

האתגר שלי: לעתים התהליך האבחוני מורכב מאוד, ולרוב נדרש שילוב בין הבנה נכונה של הממצאים הקליניים והמולקולריים. כאשר מצליחים למצוא אבחנה, יש בכך סיפוק רב. לא פעם זהו סיומו של מסע לא קל. האבחנה משפיעה ישירות על החלטות הרוח גורל כמו ניתוח או השתלה, מתן טיפול מציל חיים או בחירה של תרופה מתאימה. **מיוחד בשניידר:** במרפאה שלנו יש עבודת צוות מרשימה בין הרופאות הבכירות, המתמחים והצוות הסיעודי והאדמיניסטרטיבי. תהליך האבחון הגנטי, בתחלואה מורכבת, דורש חשיבה מחוץ לקופסה ויצירתיות. תודה גדולה להנהלת שניידר שנותנת לנו גב ואפשרות להתפתח כדי שנוכל להעניק לילדים רפואה מיטבית, המבוססת על אבחנה מולקולרית מדויקת. תודה גם לפרופ' לינה באסל, מנהלת המכון הגנטי בשניידר ובבילינסון, על השותפות, היעיוץ וההכוונה. צוותי המעבדות שבמכון עושים מאמץ רב לביצוע הבדיקות במהירות גבוהה ובסטנדרטים מעולים.

מקרים לחוגמה: תינוק שנולד עם מחלה גנטית מטבולית, שבה יש משמעות מכרעת למתן טיפול מוקדם ככל האפשר, אובחן במהירות והיה לתינוק הראשון בישראל שהחל טיפול למחלה זו בגיל 30

מאמינה שבקרוב מאוד נוכל לטפל במחלות שהיו עד כה חשוכות מרפא, על ידי תיקון ה-DNA של המטופל או השלמת האנזים או המטבוליט שדרושים לריפוי המחלה או להקלה בתסמיניה. **שניידר ואני:** שמחה להיות חלק ממרכז רפואי פורץ דרך, הנותן רוח גבית לרעיונות חדשניים בתחום הגנטיקה ובכלל, ומהווה כר פורה להתפתחות מחקרית וקלינית.

משהו אישי: רפואת ילדים היא המשמעותית ביותר מבחינת השפעתה על עתיד המטופל, והטיפול במחלות גנטיות נראה לי תמיד עולם מרתק. היכולת להכיר ולהבין מחלות שרבים מהרופאים לא מכירים, ולעשות בידע הזה שימוש יומיומי לטובת המטופל - זה מופלא בעיניי.

אחרי העבודה: אוהבת מאוד מוסיקה, בעיקר קלאסית, לשמוע וגם לנגן כשנחה הרוח, נהנית משירה עברית יפה, לצפות בהצגות טובות ולהחליק על הקרח עם הילדים.

מוטו לחיים: כל עוד הנר דולק אפשר לתקן.

שעות. במקום לסבול כל חייו מנכות קשה, הוא קיבל סיכוי טוב לגדול כילד בריא. אב ובתו, שניהם עם מחלת כבד מולדת - האב נזקק להשתלת כבד ואילו הבת, בעקבות האבחון הגנטי, החלה טיפול בתרופה חדשנית וניתן לקוות שלא תזדקק להשתלה. ילדה שהגיעה אלינו עם חמש תרופות נוגדות פרכוס, ובתום הבירור הגנטי הכול הוחלף בוויטמין אחד פשוט שגרם לשיפור ניכר במצבה וללא תופעות לוואי. יש הצלחות רבות, וכל אחת היא סיפוק גדול.

עושה אותי גאה: הצוות המצוי של המרפאה לגנטיקה. זו לא רק השאיפה להפחית סבל מהילד ככל הניתן, אלא גם צוות שזוכר לומר מילה טובה, יודע להרגיע במצבים קשים, לחייך אל הילד ולתת להורים תקווה וכלים להתמודדות.

החזון שלי: שבעתיד יהיה בשניידר מרכז גדול לטיפולים המבוססים על הגנום של המטופל, שיהיו יותר טיפולים עם פוטנציאל ריפוי וטיפולים שמתקנים באופן ישיר את החומר הגנטי. אני

ניתוח יוצא דופן בנער בן 16: גידול ענק בארובת העין הוסר בגישה אנדוסקופית

בבילינסון, החליט לבצע את הפעולה בגישה אנדוסקופית בעזרת מערכות ניווט דרך חלל הפה. בתום ניתוח מסובך וארוך הם הצליחו להוציא את הגידול דרך חלל הפה של הנער, ללא ביצוע חתכים. "מדובר בגישה חדשנית המצויה בחזית הטכנולוגיה", אומר פרופ' בכר, "הנער החלים במהירות וכעבור יומיים בלבד כבר שוחרר לביתו. אנו שמחים ומתרגשים יחד איתו ועם משפחתו על שהשבנו אותו לבריאות מלאה תוך התאוששות מהירה ביותר וללא פגיעה אסתטית כלשהי".

"אבחנו כי זהו גידול שפיר הנקרא JNA וכי גודלו מקשה מאוד על הסרה דרך האף בגישה זעיר פולשנית. הדרך הבטוחה ביותר לביצוע הניתוח הייתה בשיטה הקלאסית, תוך ביצוע חתכים בפנים, אבל היה חשוב לנו לעשות כל מאמץ על מנת למנוע פגיעה אסתטית ולאפשר לנער החלמה קלה ומהירה". צוות המנתחים שכלל את ד"ר דרור גילוני, רופא בכיר מהיחידה לרפואת אף אוזן גרון בשיינדר בהנהלת ד"ר איל רוה, ואת ד"ר איתן סודרי, מנהל יחידת ניתוחי אף, סינוסים ובסיס הגולגולת

בניתוח מורכב ביותר, שנעשה בטכנולוגיה חדשנית והסתיים בהצלחה מלאה, הסירו מומחי מרכז שניידר ובבילינסון גידול בקוטר של כשבעה סנטימטרים מחלל פניו של מחמוד בן ה-16. הגידול הענק צמח בחלל הפנים של הנער בצמוד למוח ולגלגל העין, חדר לארובת העין וגרם ללחץ מסוכן על רקמות חיוניות ולסכנה מוחשית לאובדן הראייה. "מדובר באזור מורכב מאוד לניתוח", מספר פרופ' גדעון בכר, מנהל מערך אף אוזן גרון וכירורגית ראש וצוואר במרכז שניידר ובמרכז רפואי רבין,

מחמוד בן ה-16 מתאושש במחלקה הכירורגית בשיינדר, לאחר הניתוח המורכב שעבר

פריצת דרך בסגירת בטן בילדים מושתלי כבד

שיטה ייחודית בעולם לסגירת בטן בילדים קטנים לאחר השתלת כבד, שבוצעה לראשונה במרכז שניידר, סייעה עד כה להצלת חייהם ולהחלמתם של שישה ילדים מושתלי כבד, ותרמה למניעת זיהומים מסכני חיים לאחר ניתוח ההשתלה

באמצעות שיטה זו מתבצעת מתיחה הדרגתית של הבטן, המנצלת את הפוטנציאל האלסטי הטבעי של הבטן ובכך מקרבת את קצוות הפצע אלו לאלו. "בשנת 2016 ביצענו בשיינדר פעולה ראשונה של סגירת בטן בגישה ייחודית זו", מספר ד"ר מיכאל גורביץ'. "השתלנו כבד בגאיה, תינוקת בת שנה ותשעה חודשים שסבלה ממחלת כבד מולדת ונוקקה להשתלה דחופה. גם הניתוח וגם המהלך שלאחריו היו סוערים ודרמטיים. הבטן של הפעוטה

לראשונה בשנת 2016, ומאז בוצעה כבר שש פעמים בהצלחה בילדים שעברו את ניתוח ההשתלה בבית החולים. את השיטה פיתחו ד"ר מוריס טופז וד"ר מיכאל גורביץ', רופא בכיר ואחראי על השתלות הכבד בילדים במערך ההשתלות במרכז שניידר. ד"ר טופז, לשעבר מנהל יחידת הפלסטיקה בבית החולים הלל יפה, שדרג מערכת של ואקום יחד עם ערכות מיוחדות לסגירת הבטן באופן הדרגתי, ובכך יצר את שיטת TOP CLOSURE.

אחת הסכנות המאיימות על ילדים העוברים השתלות כבד, היא בעיית הזיהומים. זהו איום המרחף בעיקר מעל תינוקות וילדים צעירים, שלעתים נשארים לאחר הניתוח עם בטן פתוחה בשל התנפחות המעיין והיקף גדול יחסית של הכבד המושתל. מצב של בטן פתוחה עלול לגרום לסיבוכים שונים ולזיהומים, לפגוע במהלך קליטת האיבר וההחלמה ולא פעם גם לסכן חיים. שיטה חדשנית וראשונה מסוגה בעולם לסגירת בטן מהירה לאחר השתלת כבד יושמה בשיינדר

מימין: ד"ר אסף אולשינקה, הילדה תום לי בת העשר וד"ר ג'ון רייניש

למען חיוך של ילד – מאוזן לאוזן

בניתוחים פלסטיים בילדים ובניתוחי פנים וגולגולת (כירורגיה קרניופציאלית). כחלק מפעילות היחידה אירח ד"ר אולשינקה את ד"ר ג'ון רייניש מלוס אנג'לס, מנתח בעל שם עולמי לשחזורי אוזן באמצעות שתל. יחד הם ניתחו מספר ילדים, הגשימו להם את החלום ויצרו להם אוזניים חדשות. "אני נפעם בכל פעם מחדש מעוצמת השינוי שניתן להשיג בילדים עם דפורמציות בפנים, ונהנה לראות אותם גדלים ומתפתחים בזכות טיפול נכון", אומר ד"ר אולשינקה, "אני גאה להיות חלק מהיחידה לכירורגיה פלסטית בילדים, צוות הנותן שירות מקצועי ברמה הגבוהה ביותר לילדים בניתוחים קרניופציאליים ובכירורגיה פלסטית בכלל".

מיקרוטיה (Microtia) הוא מצב מולד, שבו תינוק בא לעולם עם אוזן חיצונית מעוותת מאוד, קטנה או חסרה כמעט לגמרי. במקרים רבים קיים התנוק, אולם שאר המרכיבים הנורמליים שיוצרים את האפרכסת חסרים או קיימים בתצורה מעוותת. הטיפול לשחזור אוזן מיקרוטית הוא תמיד כירורגי, ולרוב נעשה באמצעות ניתוח במספר שלבים. קיימות מספר שיטות וגישות לשחזור האוזן, והן נחלקות לשני סוגים: שחזור באמצעות צלע עצמית או שחזור באמצעות שתל. המומחה של מרכז שניידר בתחום שחזורי אוזן הוא ד"ר אסף אולשינקה, כירורג פלסטי בכיר ביחידה לכירורגיה פלסטית בבית החולים, שהתמחה

הייתה פתוחה, הכבד היה גדול והמעיי נפוח, והיה חשש ממשי לזיהומים. הזמנו את ד"ר טופז לסייע עם המערכת החדשה שפיתח לסגירת דופן הבטן, והצלחנו להציל את חייה של גאיה. פעולת ה-TOP CLOSURE יחד עם כיסוי ואקום כדי לבודד את הסביבה מזיהומים, הובילה לסגירה מוצלחת של הבטן בתוך שמונה ימים". מדובר בשיטה מקורית, המאפשרת בקרה תחת אולטרסאונד. בדרך זו ניתן לראות את זרימת הדם בכבד ולשלוט על חוזק הסגירה. במקרה שבצילום הכבד נראה כי הסגירה חזקה מדי, אפשר לשחרר את הלחץ ובכך להפחית את הלחץ על הזרימות בכלי הדם. הוואקום בנוי עם ספוג מיוחד שאינו נדבק למעיים, והמערכת מתוכננת כך שתייצר חמצון לתוך הפצע ותבצע שטיפה וניקיון שלו. ד"ר גורביץ' גאה מאוד בשיטה זו, שבוצעה במרכז שניידר בפעם הראשונה בעולם. "זו מערכת שמעניקה סבירות נמוכה לסיבוכים ומסייעת מאוד במניעת תמותה. במקרים רבים סגירת בטן בזמן קצר היא פעולה של הצלת חיים נטו. בכל מקרה היא מקצרת ימי אשפוז ומאפשרת טיפול בטוח ומהיר יחסית".

בתמונה: ד"ר מיכאל גורביץ' עם התינוקת גאיה, מושלת הכבד הראשונה בעולם שטופלה בשנת 2016 במערכת החדשה לסגירת בטן, ועם אימה

נלחמים יחד בסרטן

המערך ההמטולוגי-אונקולוגי ע"ש פרופ' רנה זייצוב במרכז שניידר הוא הגדול והמוביל בארץ בטיפול בילדים חולי סרטן ומחלות דם. במלאת שנה לכניסתו לתפקיד מנהל המערך שוחחנו עם **פרופ' שי יזרעאלי**, רופא וחוקר בעל שם עולמי בתחום, כדי לשמוע על המחקרים פורצי הדרך, על המהפכה הגנטית שבדרך ועל החזון לריפוי מלא – וגם על החוויה האישית שלו כמי שמוביל את אחד התחומים הדרמטיים ביותר ברפואת הילדים המורכבת

פיזי ומנטאלי. כשמאבדים ילד, הצוות בוכה יחד ומתכנס לשיחה קבוצתית

של פריקה רגשית. באותו יום יכול להיות ביקור של בוגר שהחלים, וזהו אושר גדול. העבודה כאן היא חוויה מטלטלת. אבל הצוות ותיק ומנוסה, וחלק ממניעת השחיקה היא העבודה המחקרית והמדעית."

במה שונה סרטן בילדים לעומת מבוגרים?

"בילדים יש שתי מחלות נפוצות: לוקמיה, המחלה הנפוצה ביותר, וגידולי מוח. השאר הם גידולים של רקמות מוצקות. אחד מתוך 450 ילדים מפתח סרטן, ואילו הם גידולים שונים מאוד ממבוגרים בסוגיהם ובמאפייניהם הביולוגיים. גידולים בילדים מקורם לרוב בגורמים גנטיים ובתקלות בהתפתחות. יש בהם פחות מוטציות ופחות שינויים גנטיים, הם פחות מורכבים ויותר אגרסיביים. ילדים גם מגיבים אחרת לטיפול: כימוטרפיה קלאסית עובדת בילדים טוב יותר מאשר במבוגרים. גם כוח ההחלמה חזק יותר אצל ילדים, פיזית ונפשית."

מהן המגמות בריפוי סרטן בילדים?

"לאורך הקריירה שלי, שבמהלכה שהיתי שבע שנים בארה"ב, הייתי עד לשינוי מדהים. אחוזי ההישרדות מלוקמיה עלו מ-0 ל-80. ב-1960, כל ילד עם לוקמיה היה מת. ב-1980, כ-50% שרדו. היום, כ-80% מכלל הילדים עם סרטן מבריא, ובלוקמיה מתקדמים ל-90%. יש לכך שלוש סיבות: שת"פ ופרוטוקולים בינלאומיים, הקמת מרכזים גדולים כמו שלנו המאפשרים טיפול תומך, ופיתוח כלים אבחנתיים שהולכים ונעשים מדויקים. בלוקמיה אנו מסוגלים כיום לאבחן בצורה מולקולרית אם יש שאריות מחלה או לא, ובהתאם לכך לכוון טיפול. אנו מצויים כעת בתחילת המהפכה הבאה באונקולוגיית ילדים. בתוך מספר עשורים נצליח להבריא כל ילד חולה בסרטן."

מהן המחלות המאתגרות במיוחד?

"קבוצה אחת היא גידולי מוח, תחום שמרכז אצלנו על ידי ד"ר הלן טולדנו. תחום מאתגר שני הוא גידולים מוצקים מפושטים. המידע המולקולרי והגנומי הולך ומצטבר, ואני מאמין שבתוך עשרים שנה נדע להבריא ילדים עם גידול בגזע המוח, מחלה שהיא כיום חשוכה מרפא. לא מפסיקים לחפש פתרונות. המחקר האונקולוגי הוא דוגמה מצוינת למחקר שלא נמצא באיזה 'מגדל שן אקדמי', אלא יוצא ממיטת הילד החולה וחוזר אליה עם תשובות."

מה מורכב המערך?

"הטיפול מורכב מרפואה מתקדמת, מצוות סיעודי ופסיכו-סוציאלי נפלא, ממעבדות דיאגנוסטיות המהוות מרכזים ארציים לאבחון ילדים אונקולוגיים, וממערך מחקרי פעיל. החלק הקליני של המערך כולל מחלקת אשפוז, אשפוז יום, מרפאה אונקולוגית והמטולוגית, השתלות מח עצם, מרפאת מעקב ומערך תמיכה ובו עו"סיות, פסיכולוגיות, מורות ומטפלות באמנות. אנו מהווים מרכז ארצי גדול למחלות דם לא ממאירות, ומקבלים בכל שנה כ-1,000 ילדים חדשים עם מחלות המטולוגיות שונות. לכל אלה מצטרפים אלפים שנמצאים אצלנו במעקב תקופתי, חלקם כבר הורים בעצמם."

איך מתנהל המעקב?

"את רוב החולים שלנו אנו רואים לכל החיים. יש לנו מרפאת מעקב פעילה מאוד, שמטרתה לאתר

"זהו מערך ענק, לא רק הגדול בארץ אלא גם בקנה מידה עולמי. עם 260 ילדים חדשים בשנה, אנו בהיקף דומה למחלקה אונקולוגית גדולה במרכזים המובילים בארה"ב"

בזמן סיבוכים ארוכי טווח. לדוגמה, תחום שד"ר גלי אברהמי מנהלת אצלנו הוא פרוטוקול של מחלה בשם לימפומה הודג'קין. חלק משמעותי מהילדות שמבראות מהמחלה הזאת מפתחות בבגרותן סרטן שד, ולכן חשוב לעקוב."

האם אתם ערוכים לקבל כל פנייה?

"אנו מקבלים כל ילד. מעדיפים ככל האפשר לטפל באשפוז יום, כי מאמינים שמקומו של הילד בבית, בסביבתו הטבעית ובחשיפה מינימלית לזיהומים. העומס תמיד רב. רק בשבועיים האחרונים קיבלנו 14 חולים חדשים. כל אחד מהם מתחיל מסע ממושך. בשנה שעברה קלטנו למעלה מ-50 ילדים חולים מאזור ירושלים, בעקבות משבר הדסה, ובנוסף אנו מטפלים בילדים מחו"ל שמגיעים במסגרת תיירות מרפא."

מה מיוחד בבחינתך באונקולוגיית ילדים?

"באונקולוגיית ילדים המטרה חד משמעית: לא רק להאריך חיים אלא להבריא את הילד. אנחנו רואים ילד בן שבע, ושואפים שיהיו לו נכדים. הרפואה שלנו מאוד אופטימית, למרות שאנו מורגלים לראות את הבעיות. על הצוות מוטל עומס מטורף,

"אתמול הגיעה אלינו מטיפול נמרץ ילדים תינוקת בת יום עם רטינובלסטומה, גידול נדיר מאוד בשתי העיניים. מקרה מסובך מאוד של גידול מוח, המגיע עד לרשתית ופוגע בה. אנו מערבים רופאי עיניים, בודקים היתכנות של ניתוח, מבצעים פעולות דימות מיוחדות, מכינים עירוי מרכזי לטיפול כימוטרפי – פרוצדורה מורכבת בתינוקת קטנה כל כך. הטיפול מאתגר, כי הוא כולל גם מתן כימו בצנתור היישר לעורק העין. צוות רב מקצועי עובד סביב התינוקת הזעירה הזאת כדי להציל את חייה, לדאוג שהגידול לא יתפשט ולנסות לשמר את ראייתה". מונולוג הפתיחה של פרופ' שי יזרעאלי מתאר מקרה אחד מני רבים של מאבק על החיים ועל איכות החיים בילדים חולי סרטן ומחלות דם קשות. זוהי התמודדות יומיומית של צוות המערך ההמטולוגי-אונקולוגי במרכז שניידר, המנהל מזה כשנה על ידי פרופ' יזרעאלי – רופא וחוקר בעל שם עולמי בתחום. "מקרה כזה מעמיד על הרגליים לא רק את הצוות הקליני אלא את כל המערכת", הוא ממשיך, "להורים זוהי בשורה קשה מייד לאחר הלידה, ועוד ביום שהיה אמור להיות השמח ביותר. אנו מעמידים לרשותם מערך שלם של תמיכה. צוות פסיכו-סוציאלי של המערך שלנו, יחד עם צוות מקביל מהפגיה, עוטף אותם ותומך בהם. הטיפול בילד ובמשפחה הוא הרבה יותר מאשר רפואה נטו. עבור משפחות רבות, המערך שלנו הוא בית לאורך זמן."

מה מיוחד במערך ההמטולוגי-אונקולוגי?

"זהו מערך ענק, לא רק הגדול בארץ אלא גם בקנה מידה עולמי. עם 260 ילדים חדשים בשנה, אנו בהיקף דומה למחלקה אונקולוגית גדולה במרכזים המובילים בארה"ב. היעד הוא לרפא כל ילד עם סרטן במינימום רעילות, ואנו כל הזמן מתקדמים לשם. הצלחנו לשפר דרמטית את סיכויי ההישרדות של ילדים עם מחלות ממאירות. בלוקמיה, למשל, שיעור ההחלמה כיום הוא 85% ויותר. אלפי ילדים, שלאורך השנים טופלו אצלנו, הבריא, גדלו וכיום הם בעלי משפחות. זהו סיפוק ענק."

"החזון הוא לא רק לטפל הכי טוב, אלא גם לשלוח בשורה מכאן לעולם. כיום אומרים שבשניידר מטפלים כמו בבוסטון; אני שואף שמחר יאמרו שבבוסטון מטפלים כמו בשניידר"

צוות המערך ההמטולוגי-אונקולוגי. עומד במרכז (בחלוק לבן) – פרופ' שי יזרעאלי

ומה החלום המקצועי?

"להקים בשניידר מרפאה למעקב אחר גנטיקה של סרטן. ל-10% עד 20% מכלל סוגי הסרטן בילדים יש קשר גנטי. החלום הוא להקים כאן מרכז לרפואה העתידית לילדים ולצעירים עם סרטן, לא במקום הרפואה הנוכחית אלא כמשלים שלה. נקבל מידע גנטי ביוכימי מדויק על כל גידול ונתאים טיפול ביולוגי מודרני, בדיוק לפי סוג ההפרעה. ד"ר ג'רי שטיין וצוותו יחליפו את השתלות מח העצם בטיפול תאי וגנטי מתקדם. המהפכות קורות היום בכל תחום בהמטו-אונקולוגיה. זה מאוד מרגש. אני מוצא את עצמי שוב ושוב אומר 'וואו', וחש חסר סבלנות לראות מה יקרה בעשרים השנה הבאות."

מהי "החוויה השניידרית" מבחינתך?

"עבורי זו חזרה הביתה. התמחיתי פה בשניידר במחלקה של פרופ' רנה זייצוב, והמדריך האישי שלי היה פרופ' יצחק ניב, שהיה לי הכבוד להחליף אותו כאן בתפקיד. ראש מחלקת האשפוז שלנו, ד"ר סלבדור פישר, התמחה איתי באותה התקופה. אני חווה סגירת מעגל. מכיר חלק ניכר מאנשי המפתח, ולא הרגשתי לרגע זר. אני מתרשם מאוד מהתרבות השירותית בשניידר, מגישת 'המטופל במרכז', מהמעטפת הטיפולית שיש כאן במקום אחד, משיתוף הפעולה המעולה ומההיענות והזמינות 24/7, הכול למען הילד החולה. בעיקר אני נפעם מהצוות שלנו במערך, 150 איש מכל מקצועות הבריאות, בתוספת מערך מתנדבים ענקי, שיחד עושים לילות כימים כדי שהמקום הזה יוביל את ההמטולוגיה-אונקולוגיה בארץ. התברכנו באנשים מדהימים, חדורי תחושת שליחות לחולל את המהפכה הבאה ובאמצעותה להביא בשורה לעוד ועוד ילדים ומשפחות. בשניידר נעשים דברים מופלאים, ואני גאה להיות חלק מכך."

"המהפכות קורות היום בכל תחום בהמטו-אונקולוגיה. זה מאוד מרגש. אני מוצא את עצמי שוב ושוב אומר 'וואו', וחש חסר סבלנות לראות מה יקרה בעשרים השנה הבאות"

הטיפול הגידול אכן הצטמק באופן מדהים כך שניתן להסירו בניתוח. הטיפול ניתן בהיידלברג שבגרמניה, אבל בחודש הבא יפתח המחקר הרפואי הזה אצלנו בשניידר. זו הרפואה החדשה. ברפואה 'הישנה', הנוכחית, מטפלים לפי אזור הגידול, עצבים, דם, מוח. ברפואה החדשה אנו מבינים שאותם גנים שגורמים לסרטן יכולים להיות מופעלים בסוגי סרטן שונים, כך שתרופה מוכונת מטרה כנגד אותו גן תהיה יעילה גם לגידולים אחרים. לכן קריטי להטמיע את הרפואה החדשה, הגנומית. לבדוק בכל גידול את המארג הגנטי שלו, כדי לאפיין במדויק. יכול להיות שלגידול בכליה ולגידול במוח, שנושאים מוטציה ספציפית, יהיה בדיוק אותו טיפול. זו גישה חדשנית שרלוונטית בעיקר בילדים."

"התברכנו באנשים מדהימים, חדורי תחושת שליחות לחולל את המהפכה הבאה ודרכה להביא בשורה לעוד ילדים ומשפחות. בשניידר נעשים דברים מופלאים, ואני גאה להיות חלק מכך"

מהו החזון שלך לגבי המערך בשניידר?

"ילדים עם סרטן מקבלים כאן את הטיפול הטוב ביותר שיש, כמו במרכזים המובילים בעולם. אבל החזון הוא לא רק לטפל הכי טוב, אלא גם לחדש. לשלוח בשורה מכאן לעולם, כמו שעשתה בזמנו פרופ' רנה זייצוב, שהייתה חלוצה בלתי רגילה, יחד עם פרופ' בתי שטרק, הראשונות בעולם שהפסיקו לבצע הקרנות ראש בילדים עם לוקמיה, מה שהיום הוא סטנדרט עולמי. לאחר מכן פרופ' חנה תמרי גילתה סוגים חדשים של מחלות דם. קבוצת מחקר בראשותי גילתה סוג לוקמיה חדש והתאימה לו תרופה מוכונת. גם שיטה חדשה לטיפול פסיכולוגי בהורים היא חידוש בכל המארג הזה. כל דבר כזה הוא פריצת דרך. כיום אומרים שבשניידר מטפלים כמו בבוסטון; אני שואף שמחר יאמרו שבבוסטון מטפלים כמו בשניידר."

"לאורך הקריירה שלי הייתי עד לשינוי מדהים. ב-1960, כל ילד עם לוקמיה היה מת. ב-1980, כ-50% שרדו. היום, כ-80% מכלל הילדים עם סרטן מבראים, ובלוקמיה מתקרבים ל-90%"

תרחיב מעט על המחקרים במערך.

"מתנהלים פה מחקרים קליניים רבים. משלב מאוד מוקדם, המחקר נעשה במסגרת קבוצות לאומיות או בינלאומיות גדולות, וכל ילד מטופל כחלק מפרוטוקול בינלאומי עדכני, על סמך מידע המעובד ממארג של מדינות. למעשה אנו חלק מפאזל מחקרי ענק. הקבוצה שלנו בשניידר מובילה כמה פרוטוקולים עולמיים כאלה. בכלל, לישראל יש מעמד חשוב מאוד בעולם הזה. לדוגמה, ד"ר שפרה אש מייצגת אותנו בקבוצה בינלאומית שפיתחה נוגדן חדש, שהעלה את סיכויי ההישרדות של ילדים חולי נויורבלסטומה מפושטת, מ-40% ל-60% ויותר. גם בפרוטוקול הארצי החדש לטיפול בלוקמיה, שאותו מובילה ד"ר שרה אליצור, הטיפול הוא באמצעות נוגדן חדש ומהפכני שמקטין בצורה משמעותית את סיבוכי הכימותרפיה. קבוצת המחקר שלנו בראשותה של ד"ר יהודית בירגר גילתה סוג חדש של לוקמיה בסיכון גבוה, שמטופלת עכשיו בתרופה ניסיונית בכ-200 מרכזים שונים באר"ב. המחקר והפיתוח הם פעילות אינטגרלית מהעשייה; רק כך משיגים פריצות דרך."

תאר לנו מקרה שממחיש את החדשנות.

"תינוק שאושפז בשניידר עם גידול מולד ענק בצד הגוף, מחובר לצלעות, שלא הגיב טוב לכימו. המעבדה גילתה שיש הפרעה גנומית, כלומר מוטציה ספציפית בגן. מכיוון שסרטן הדם הוא תחום ההתמחות שלי, נודע לי על מקרה דומה מארה"ב, של לוקמיה שנגרמה בגלל אותה מוטציה וטופלה בהצלחה בתרופה ביולוגית ניסיונית. ד"ר הלן טולדנו וד"ר שפרה אש הפכו עולמות כדי לאפשר לילד לקבל את התרופה החדשה, למרות שלא מדובר בלוקמיה. בעמל רב הצלחנו, ובעקבות

זוכרים את אוריקי, ממשיכים לחקור

ד"ר יואל גופין, מתמחה ממחלקת ילדים א' ושרית ביתן, רכזת מחקר בסייעוד ואחות מניעת זיהומים, הם זוכי המלגה השנתית ע"ש אוריקי לוי ז"ל, מקרן המחקר שהקימו הוריו לשמירת זכרו ולעזרה לילדים אחרים

מימין: דנה רזניק, ד"ר גילת לבני, ד"ר יואל גופין, עמית לוי, ד"ר אבינעם פירגובסקי ופרופ' דניאל לנדאו

חוקרים שיזכו במלגה מתוך ההצעות שהוגשו. לטקס, שנערך במסגרת מפגש חטיבה, הוזמנו כל עובדי בית החולים. במהלכו שמענו את יעל, אמו של אוריקי, בהרצאתה "משמעותה של מילה" המציגה את סיפורה האישי של משפחת לוי, בדגש על הקשר שבין המסע המשפחתי לבין המילים של הצוות הרפואי - פן מעורר מחשבה לאופן שבו דברים נאמרים בין מטפל, מטופל והוריו.

שתעזור לילדים אחרים המטופלים במרכז שניידר. חברי ועדת המלגה ע"ש אוריקי - יו"ר הוועדה ד"ר אבינעם פירגובסקי (סגן מנהל בית החולים), ד"ר דריו פרייס (מנהל מכון ריאות), ד"ר ניר סוקולובר (סגן מנהל מחלקת פגים וילודים), יוליה גנדלר (אחות אחראית מכון רפואת ריאות), דנה רזניק (רשות המחקר) ועמית לוי, אבא של אוריקי (נציג המשפחה) - אותגרו גם השנה בבחירה של שני

אורי לוי - אוריקי, נפטר ביחידה לטיפול נמרץ ילדים בשניידר לאחר מאבק של שמונה חודשים במחלת ריאה קשה שנבעה מפגות. אוריקי הותיר אחריו אחות תאומה מקסימה, אריאל, שזה עתה חגגה שש שנים, ולא זכה להכיר את אחיו המתוק, איתי בן השלוש. משפחתו של אוריקי, שהקימה קרן מחקר על שמו, שמה לעצמה למטרה לשמור על זכרו בדרך

בשנים האחרונות הופיעו מחקרים רבים המתייחסים למדידת פרמטרים שונים ברוק, שנלקח מפיו של המטופל באופן פשוט וללא כל כאב. אחד מהפרמטרים שהחלו להיחקר הוא אותו חלבון CRP, שמסתבר כי מופיע גם ברוק. אם נוכיח שניתן להסתפק במדידת CRP ברוק נוכל לאבחן נכונה את הזיהום הנשימתי מבלי לדקור את הילד.

מהלך המחקר: במחקר פרוספקטיבי זה תיבדק רמת ה-CRP ברוק לכל ילד שמתאשפז בשניידר עם זיהום בדרכי הנשימה ושלוקחה לו רמת CRP בדם. כל מטופל יוצג לוועדת מומחים שתכריע האם מדובר בזיהום חיידי (הדורש טיפול) או ויראלי. להפרדה זו יש חשיבות בעידן שבו קיימת עמידות הולכת וגוברת של חיידקים רבים לאנטיביוטיקות. היכולת לאבחן בסבירות גבוהה דלקת ריאות ויראלית תמנע מתן מיותר של אנטיביוטיקה.

מטרת המחקר וחשיבותו: המחקר ינסה להוכיח שבזיהום שיוגרד כחידק, רמת ה-CRP ברוק תהיה גבוהה משמעותית מזה שבזיהום שיוגרד כויראלי, ולכן אותו מדד יהווה אמצעי פשוט ולא חודרני לאבחנת דלקת ריאות חידקית, כזה שניתן יהיה להשתמש בו גם בקהילה וגם בבית החולים ויאפשר אבחנה נכונה ללא צורך בדקירה. כמו כן יבדוק המחקר האם יש התאמה בין רמת ה-CRP ברוק לזו שבדם.

מדידת CRP ברוק: אמצעי להבחנה בין זיהום נשימתי חידקי לנגיפי

חוקר ראשי: ד"ר יואל גופין, מתמחה במחלקת ילדים א'.

מנחה: ד"ר גילת לבני, מנהלת מחלקת ילדים א' במרכז שניידר.

חוקרי משנה: צוות מחלקת ילדים א', מחלקת ילדים ב' והמחלקה לרפואה דחופה (מלר"ד).

מתאמת מחקר: נעמה תירוש.

רקע: זיהומים חריפים בדרכי הנשימה שכיחים בילדים, בקהילה כמו באשפוז. רוב הזיהומים הם ויראליים אך חלקם חידקיים ודורשים טיפול אנטיביוטי. האתגר להבדיל בין השניים היווה בסיס למחקרים רבים בעבר. כיום, אופן האבחנה נתמך בבדיקה גופנית, בצילום חזה ובבדיקות דם. אחת מבדיקות הדם היא חלבון ה-CRP, המהווה מדד כללי לדלקת. לרוב, אם הוא מוגבר מאוד, הסבירות לזיהום חידקי גבוהה בהתאם ונדרש טיפול אנטיביוטי. למדד זה חיסרון אחד בולט: הצורך לדקור את הילד לשם בדיקת הדם, לעתים מספר רב של פעמים (אין כיום דרך להפקת מדד זה מדקירה מהאצבע, כפי שיכולה להילקח ספירת דם).

לראשונה בעולם: חוקרי שניידר יבדקו תזונה לילדים לפי חיידקי המעי

המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד במרכז שניידר החל במחקר ייחודי בנושא תזונה מותאמת אישית לילדים לפי בדיקת חיידקי המעי. זהו המשך למחקר חדשני שנעשה במכון ויצמן ובו נמצא, כי תגובת הסוכר בגוף לאחר צריכת מזונות שונים היא אישית ומתווכת על ידי חיידקי המעי, המופיעים אצל כל אחד מאיתנו בהרכב שונה. חיידקי המעי בגוף אחראים על תפקוד כללי תקין, על הסיכון לתחלואה וגם על פירוק המזון. המחקר יבחן כיצד מזונות משפיעים על רמת הסוכר בקרב ילדים, לאחר שבמבוגרים נמצא כי לכל אחד מאיתנו חתימה אישית של מזונות "טובים" ומזונות "רעים" עבורנו. בנוסף יבדוק המחקר באם תזונה ים תיכונית עדיפה בילדים, או שגם כאן, יש ילדים שיהנו מהדיאטה הים תיכונית בעוד שעם ילדים אחרים ייטיבו תפריטים שונים. בהתאם לממצאים, תותאם לילדים תזונה אישית מומלצת. ההמלצות האישיות יעזרו לשמור על רמת סוכר מאוזנת בדם ולצמצם את השפעותיו השליליות הגורמות לתחושת רעב, עלייה במשקל, הגדלת הסיכון לסוכרת, יתר לחץ דם, כבד שומני, מחלות לב ועוד. פרופ' רענן שמיר, מנהל מכון הגסטרו, מסר כי מדובר במחקר ראשון מסוגו בעולם. "כפי שהמחקר במבוגרים שינה את התפיסה לגבי תזונה מותאמת אישית באוכלוסייה הבוגרת, אני מאמין שמחקר זה ישנה את התפיסה של תזונת ילדים, יתרום לבריאות הילדים המשתתפים בטווח הקצר, ושל כלל הילדים בטווח הארוך".

לפרטים והרשמה למחקר ניתן לפנות לרעות קליין, מנהלת המחקרים במכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד, בדוא"ל reutkl@clalit.org.il או בטל' 03-9253039

למנוע אלרגיות בתינוקות: מחקר חדש מחפש משתתפים

מרכז שניידר משתתף במחקר חדש ורחב ממדים (TEMPO), הבוחן את התזונה המוקדמת של תינוקות ואת תפקידה האפשרי במניעת אלרגיה. זהו מחקר שמשתתפים בו תינוקות בריאים רבים ממדינות שונות, במטרה להשוות בין פורמולה סטנדרטית לבין פורמולה חדשה לתינוקות כדי לגלות אם זו מסייעת להפחית ואף למנוע אלרגיות בקרב תינוקות עם היסטוריה של אלרגיה משפחתית. שתי הפורמולות מתאימות לגיל התינוק, מכילות את כל מרכיבי החובה ועומדות בדרישות ההכרחיות להענקת תזונה אופטימלית לתינוק. במסגרת המחקר תינתן לתינוק פורמולת המחקר ללא כל עלות.

למחקר נדרשים תינוקות שאחד מהוריהם או אחיהם סובלים מאלרגיה כלשהי, בגיל נמוך מ-16 שבועות, בעלי משקל תקין בלידה, שעדיין לא החלו לקבל פורמולה סטנדרטית לתינוקות. תוכלו להצטרף למחקר זה אם אתם מתכוונים להניק את התינוק באופן מלא, או אם אתם מתכננים להתחיל לתת לו פורמולה לפני הגעתו לגיל 16 שבועות. לקבלת מידע נוסף ובירור התאמה, יש להשאיר הודעה במרפאת אלרגיה בשניידר בטל' 03-9253652, או לפנות במייל לד"ר נופר מרכוס: allergydermatology@clalit.org.il

מענק יוקרתי על מחקר בסוכרת

ד"ר טל אורון מהמכון לאנדוקריןולוגיה וסוכרת זכה במענק מחקר יוקרתי של JDRF (קרן המחקר לסוכרת נעורים) במשותף עם חוקרים ממכון ויצמן ומהאוניברסיטה העברית. מחקרם עוסק באיתור סמנים לגילוי מוקדם של מחלות אוטואימוניות בכלל וסוכרת מסוג 1 בפרט. במסגרת המחקר יבדקו סמנים אימונולוגיים וגנטיים, שיאפשרו בעתיד זיהוי וטיפול מוקדמים במחלת הסוכרת.

פרס למחקר על מחלת דושן

מחקר שנערך בשניידר בנושא "רמות נמוכות של החלבון Kindlin-2 בעכברי מודל ובחולי ניוון שרירים ע"ש דושן" זכה בפרס בכנס World Muscle Society שהתקיים באוקטובר האחרון במנדוזה שבארגנטינה. ברכות לחוקרים ג'ניה קוניקוב (תלמידת דוקטורט), ד"ר נורית ינאי, ד"ר מורן אלבז, ד"ר מלקולם רבי ופרופ' יורם נבו.

מענק מצוינות על מחקר הודג'קין

מתאמת המחקר מיכל רדה זכתה במענק מצוינות מטעם קרן רחלי בצלאל, על עבודתה בפרוטוקול הבינלאומי לטיפול במחלת הודג'קין בילדים. מדובר בסוג הלימפומה ששיעור הריפוי בה הוא מהגבוהים ביותר באונקולוגיה הפדיאטרית.

לעבור את הכימותרפיה עם שיאצו

במעקר ההמטולוגי-אונקולוגי בשניידר יצא לדרך מחקר חלוצי, שנושאו הקלה על תופעות לוואי פיזיות ונפשיות והטבה באיכות החיים בעקבות טיפול בשיאצו בילדים המטופלים בכימותרפיה. המחקר ייקף כ-70 ילדים המטופלים במחלקה במטרה לאשש את יעילות הטיפול בשיאצו בילדים חולי סרטן. טיפולי השיאצו ניתנים במחלקה האונקולוגית בשניידר משנת 2006 ועד כה טופלו באמצעות מאות ילדים, שזכו לשיפור באיכות חייהם לאורך תקופת הטיפול במחלה. צוות מטפלי השיאצו מונה כיום שני מטפלים ועוזרת מחקר, הנותנים מענה למחלקה כמעט בכל ימות השבוע ומטפלים בכ-250 ילדים בשנה. לפי המשובים, נראה כי יעילות השיאצו מתבטאת ברבדים רבים - הפחתה והקלה בכאבים ובתופעות הלוואי של הטיפולים, שיפור ושיקום תנועת הגוף, חיזוק הגוף, הקלה בתסמיני מתח וחרדה, שיפור באיכות השינה, חיזוק ההיענות לטיפול וגם מתן פסק זמן למנוחה והירגעות. בהתאם לתוצאות המחקר, עתיד השירות להתרחב הן בהוספת מטפלים במחלקה האונקולוגית והן למחלקות נוספות בבית החולים.

ריכוז DNA חופשי בדם בפגים וביילודים במצבי בריאות וחולי

חוקרת ראשית: שרית ביתן, רכזת מחקר בסייעוד ואחות מניעת זיהומים.

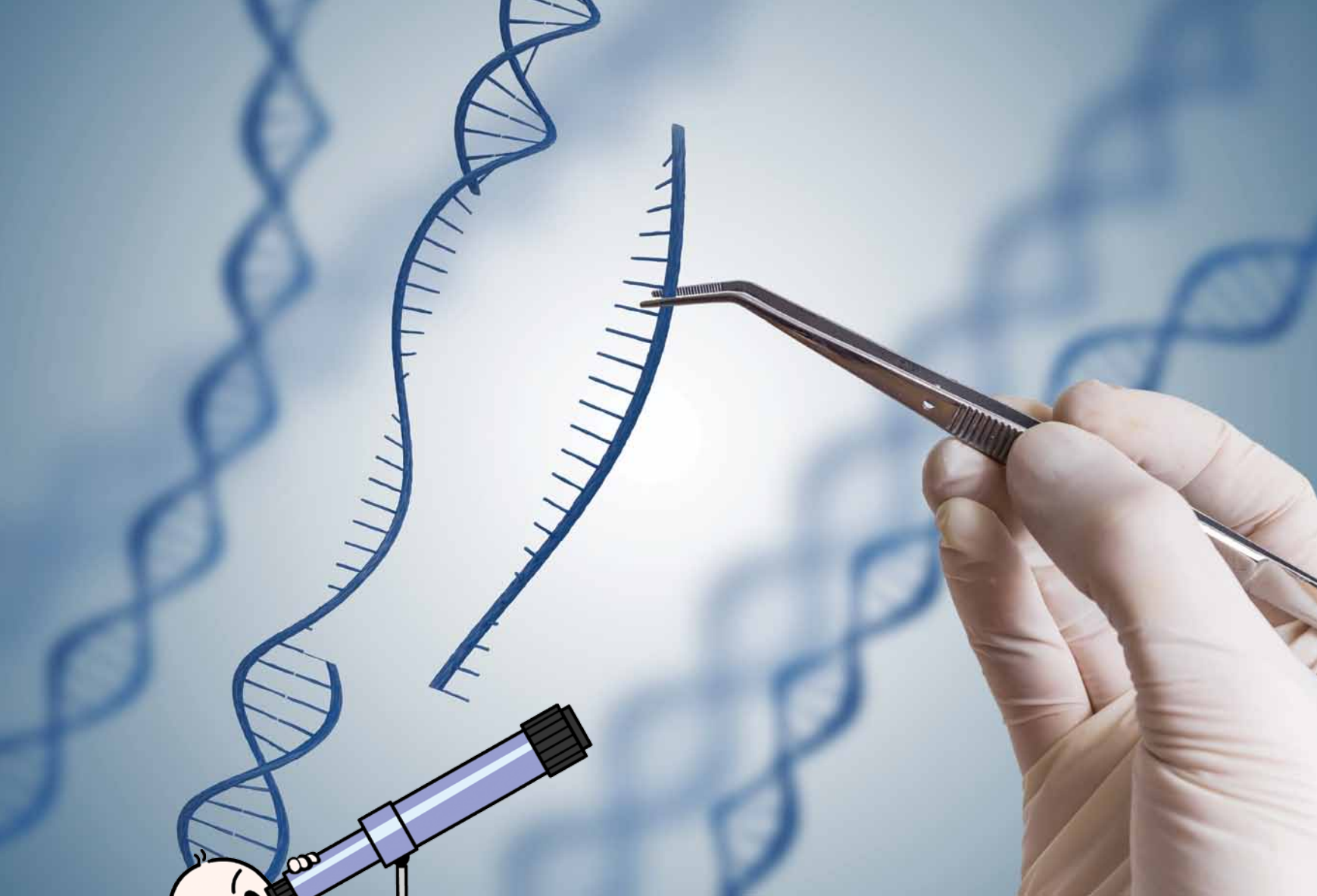
חוקרי משנה: ד"ר גילת לבני, פרופ' שי אשכנזי, פרופ' גיל קלינגר, פרופ' גבי חודיק, ד"ר רוני חן, ד"ר מיקי אוסובסקי ופרופ' עמוס דובדבני מאוניברסיטת בן גוריון.

מתאמת מחקר: ליהי רוטמן.

רקע: כבר משנות ה-50 תוארו סלילים של DNA חופשיים בדם. כיום ידוע שאלו תוצרים של מוות ונמק תאי ומופיעים כתוצאה מפעילות נוטרופילים ופירוק לאחר סיום תפקידם. מחקרים רבים שנעשו בשנים האחרונות מצאו כי ביכולתם של סלילי DNA להיות מדד מנבא תחלואה ותמותה. עד כה לא נעשה מחקר הן בעקומות נורמה של סלילים אלו, כמו גם מחקר שמדד את הקינטיקה של היילודים במצבי בריאות וחולי. קינטיקה היא ענף בכימיה העוסק במהירויות של תגובות כימיות בהשפעת תנאים פיזיקליים, כגון טמפרטורה ולחץ על התגובות. מדידת מהירויות אלה בתנאים שונים מעידה על מנגנון התגובה. שיטת המדידה של סלילי DNA המקובלת בעולם היא PCR (שיטה מעבדתית המשמשת לשכפול מזורז של מקטעי DNA). באוניברסיטת בן גוריון, במעבדתו של פרופ' דובדבני, פותחה שיטה למדידה באמצעות פלורסציה. השיטה עברה תיקוף ונמצאה בהתאמה של 98% עם השיטה הקיימת. יתרונה על השיטה המסורתית הוא במהירות המדידה, בכמות הפלסמה הדרושה למדידה ובמחיר הבדיקה.

מטרת המחקר וחשיבותו: מדידה של סלילי DNA מעולם לא נבדקה על יילודים ופגים. לכן, לא ידועות הנורמות המקובלות בהתאם לשבוע לידה. מחקר זה בא לבדוק מהן עקומות הנורמה ביילודים בריאים בהתאם למצבי לידה שונים, כמו גם את הקינטיקה בקרב פגים ואת התחלואה המתלווה ללידה מוקדמת. המחקר יעקוב באופן פרוספקטיבי אחר הרמות במצבי בריאות וחולי בפגים, כדי שבעתיד ניתן יהיה להשתמש במדד זה כמבחן מוות ונמק תאי מוקדם מהמקובל כיום. אבחון מוקדם יאפשר טיפול מוקדם, שיגדיל את הסיכוי להחלמה מלאה ללא השלכות פתולוגיות עתידיות.

מחקרים גנטיים: העתיד כבר כאן

במרכז שניידר פעילים כיום כ-50 מחקרים גנטיים במגוון תחומים. מחקרים אלה יכולים לספק מידע רחב וזמין, שבמקרים רבים מוביל לפריצת דרך בטיפול במחלות קשות, המסכנות חיים ופוגעות באיכות החיים. סרטן ומחלות דם, סיסטיק פיברוזיס והתבגרות מינית מוקדמת הן שלוש דוגמאות למחלות כאלה, המוצגות בכתבה שלפניכם

במחלות רבות. בעמודים אלה אנו מביאים דוגמאות לכמה מהם.

התורשה של התבגרות מינית מוקדמת

התחלה של התבגרות מינית לפני גיל שמונה שנים בבנות ולפני גיל תשע שנים בבנים, מוגדרת כהתבגרות מינית מוקדמת. תופעת ההתבגרות המוקדמת שכיחה יותר בבנות מאשר בבנים. גורמים רבים עשויים לגרום תופעה זו, אך במרבית המקרים ישנה הפעלה מוקדמת של ה"שעון הביולוגי" מסיבה לא ידועה. מחקר שפרסמו חוקרים משניידר בשנת 2006 הראה, כי התבגרות מינית מוקדמת שנחשבה עד אז כהפרעה המופיעה באופן ספוראדי, עשויה לעבור בתורשה. במחקר המשך של פרופ' ליאת דה-פריס וצוות המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת, יחד עם ד"ר גליה גת-יבלונסקי, ביאנה שטייף ומיטל בר, נאספות דגימות DNA מבני משפחה במשפחות שבהן יש התבגרות מינית מוקדמת, במטרה לנסות

בני משפחתו ועל קהילתו, ולכן יש בהן סיכונים ייחודיים לפגיעה בפרטיות ולחשיפת מידע שעלולות להיות לו השפעות בריאותיות, חברתיות, כלכליות ופסיכולוגיות. בשל כך מתייחסים למחקרים גנטיים כמחקרים הדורשים אישורים רחבים: כל מחקר גנטי המאפשר בוועדה המוסדית מועבר גם לאישורה של הוועדה העליונה במשרד הבריאות, ובנוהל ניסויים קליניים מוקדש לנושא המחקר הגנטי פרק שלם ובו הנחיות מדויקות לטיפול במחקר על מנת להגן על המטופלים. במרכז שניידר פעילים כיום כ-50 מחקרים גנטיים במגוון תחומים, הפותחים סיכויים חדשים לטיפול יעיל

מחקרים גנטיים חשובים מאוד להתפתחות הרפואה. דרכם אפשר להבין גורמי מחלה ואף ליצור טיפול גנטי לתיקונם. מחקרים גנטיים מתבססים על לקיחת דם פשוטה או על מתן של רוק בלבד, כאשר הסיכונים הפיזיים למשתתף בניסוי הם מזעריים. עם זאת, בהתבסס על ניתוח תוצאות הבדיקות של דגימות אלה, נהנים החוקרים מטווח רחב של מידע זמין. כיום, בזכות הטכנולוגיות החדשניות במחקר הגנטי, טווח המידע הזה אף זמין עוד יותר. יחד עם זאת, תוצאות המחקרים הללו יכולות לחשוף מידע רפואי אישי על המשתתף, על

מחקרים במערך ההמטולוגי-אונקולוגי עוסקים גם בהתאמת הטיפול לגנטיקה של הגידול. בעתיד הקרוב, כל גידול סרטני בילדים יעבור ריצוף גנומי מלא כדי לאפשר טיפול מותאם

מחקר פורץ דרך, שמכון הסי.אף במרכז שניידר שותף לו ופורסם לאחרונה בכתב העת היוקרתי ניו אינגלנד, הראה עלייה של 13% בתפקודי ריאה וירידה בריכוז הכלור בתבחין הזיעה לערכים כמעט תקינים, אצל ילדים שקיבלו טיפול בתרופה חדשה

דרך עבור חולים קשים, שדווקא להם לא היה עד כה טיפול ספציפי. "אנחנו בשניידר שותפים מלאים לתנופת המחקר, משתתפים באופן פעיל בעבודות אלו ואף מובילים בגיוס חולים למחקר זה מכלל המרכזים בארץ", אומר ד"ר פרייס, "החולים הללו, שאנו מלווים באופן צמוד, מדווחים על תחושה מדהימה, שפתאום הם מסוגלים לנשום כרגיל ולבצע פעולות שלא יכלו לעשות קודם לכן". תוצאות מרשימות אלו הובילו לפתיחת מחקר המשך, שגם בו נוטל חלק מכון הסי.אף בשניידר. בשני המחקרים, מתאמת המחקר היא צביה דקל. "למרות היותו מחקר רב לאומי ותחרותי מאוד, הצלחנו לגייס עשרה חולים שכעת נמצאים בעיצומו של תהליך קבלת התרופה, ואנו מצפים בקוצר רוח לתוצאות", מסכם ד"ר פרייס.

**הבדיקות הגנטיות
בריצוף גנומי עמוק,
לזיהוי נטייה תורשתית
למחלות דם ממאירות,
נעשות בשנתיים
האחרונות ביחידה
להמטולוגיה בניהולה של
פרופ' חנה תמרי במערך
ההמטולוגי-אונקולוגי
במרכז שניידר**

לחולים אלה ולבני משפחתם מציע המחקר בדיקה גנטית של ריצוף כלל גנומי ממוקד בשיטת next generation sequencing האם קיים פגם גנטי באחד הגנים שכבר ידועים כקשורים למחלות המטולוגיות. בדיקה זו יודעת לאתר מוטציות במספר גדול של גנים בבדיקה יחידה. הבדיקות הגנטיות בריצוף גנומי עמוק, לזיהוי נטייה תורשתית למחלות דם ממאירות, נעשות בשנתיים האחרונות ביחידה להמטולוגיה בניהולה של פרופ' חנה תמרי במערך ההמטולוגי-אונקולוגי. לבדיקות אלו מופנים חולים מכל הארץ והן מבוצעות במעבדה להמטולוגיה מולקולרית בראשותה של ד"ר אורלי דגני במרכז פלסנשטיין למחקר. הבדיקות הללו הובילו כבר לממצאים חשובים כגון זיהוי מחלת דם תורשתית במשפחה, קביעת אינדיקציה להשתלת מח עצם, וקביעה האם תורם מח העצם מהמשפחה פסול לתרומה בגלל זיהוי כנשא. במקרים שבהם ריצוף ממוקד של גנים נבחרים איננו מזהה את הגן האחראי, מבוצע ריצוף אקסומי מלא. בשיטה זו זוהו כבר מספר מחלות חדשות שלא היו ידועות קודם לכן. ייעוץ גנטי ניתן לחולים לאחר ביצוע בדיקת ולידציה בשיטת ריצוף מקובלת ולאחר אישור הממצאים במסגרת הקלינית.

עלייה בתפקודי ריאה בחולי סי.אף

מחקר פורץ דרך, שמכון הסי.אף במרכז שניידר בהובלת ד"ר דריו פרייס שותף לו, פורסם לאחרונה בכתב העת היוקרתי ניו אינגלנד. המחקר הראה עלייה של 13% בתפקודי ריאה אצל ילדים שקיבלו טיפול בתרופה חדשה, וכן ירידה בריכוז הכלור בתבחין הזיעה לערכים כמעט תקינים בקרב הקבוצה שקיבלה את תרופת המחקר. בנוסף, נצפה שיפור משמעותי בשאלוני איכות חיים ולא נצפו תופעות לוואי חריגות בקרב הילדים חולי הסי.אף שקיבלו את התרופה.

מדובר בחלק ממחקר רב לאומי רחב ממדים, הכולל סדרת עבודות המתבצעות לאחרונה בקרב חולי סיסטיק פיברוזיס, כיישום של גישת הרפואה המותאמת אישית לפיה מוענק לכל חולה טיפול ספציפי על פי המוטציה שלו. "אנו חיים בעידן חדש ומרתק שבו הטיפול בסי.אף אינו רק בסיבוכי המחלה, אלא מכון לפגם הבסיס של המחלה: חוסר תפקוד של חלבון CFTR, המתבטא בתעלת כלור פגועה בחולי סי.אף ולמעשה גורם לכל תסמיני המחלה", אומר ד"ר פרייס, "יש כיום בעולם שלוש תרופות שעושות מודולציה של חלבון ה-CFTR ומאפשרות לטיפול באוכלוסיות מסוימות בקרב חולי סי.אף. בישראל, שתיים מהן הוכללו במסגרת סל הבריאות והשלישית הוגשה לאישור לסל הבריאות 2019 והוכללה אף היא בסל הבריאות".

המחקר הנוכחי נחשב לדור הבא של הטיפולים ומכיל שלושה מרכיבים (tezacaftor-ivacaftor, VX-659), שתפקידם לגרום לייצור מוגבר של חלבון ה-CFTR ובמקביל לגרום לתפקוד יעיל יותר של תעלת הכלור. משמעות המחקר היא פריצת

ולאחר את הגן הגורם לתופעה זו. ב-2014 נמצאה מוטציה חדשה בגן הקרוי MKRN3 במשפחה שבה כל ארבעת הילדים היו עם התבגרות מינית מוקדמת וכן הסבתא מצד האב. הגן בא לידי ביטוי רק כאשר הוא מועבר מן האב. לכן, האב שהעביר את המוטציה לכל ילדיו, לא סבל מהתבגרות מינית מוקדמת. הגן נמצא קשור להתבגרות מינית מוקדמת מרכזית על ידי מספר קבוצות חוקרים ברחבי העולם. המחקר של המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת נעשה כיום בשיתוף פעולה עם קבוצת מחקר מסלובניה, וממומן בחלקו על ידי גראנט יוקרתי של ה-ESPE, שבו זכה צוות המכון בשנת 2016.

גילוי גנים נוספים הקשורים בתהליך ההתבגרות, כולל בקרה על ציר הורמוני המין, יכול לשפוך אור על הבנת תהליכים הגורמים להתבגרות מוקדמת ומאוחרת, ולהיות בעל השלכות טיפוליות בהפרעות בהתבגרות המינית ובבעיות פרוין. צוות מתאמת המחקר המעורבות במחקרים אלו כולל את אלונה חמו, סופי בלסיאנו כליפי, נעמה גליקמן, איילת פרס ואורנה חרמון.

לטפל בגנטיקה של הגידול הסרטני

מחקרים הנערכים בהשתתפות מטופלי המערך ההמטולוגי-אונקולוגי עוסקים לא רק בנשאות גנטית שחושפת לסרטן או למחלת דם, אלא גם בשיטת הטיפול המותאמת לגנטיקה של הגידול. פרופ' שי זירעאלי, מנהל המערך, מסביר כי גידולים נגרמים עקב שינויים גנטיים הקורים אף ורק בתאי הגידול. "התקדמות מהמצב הנוכחי - שבו טיפול כימותרפי משולב מביא להבראה של למעלה מ-80% מהילדים החולים בסרטן, לחלום שנמצא בהישג יד לרפא כל ילד בסרטן - תדרוש התאמת הטיפול לממצא הגנטי הספציפי בגידול", הוא אומר, "בעתיד הלא רחוק כל גידול סרטני בילדים יעבור ריצוף גנומי מלא על מנת לאפשר התאמה טובה יותר של הטיפול". יש לציין כי המערך ההמטולוגי-אונקולוגי בשניידר הוא מרכז אירופאי של ה-ITCC לניסויים קליניים מוקדמים (פאזה ראשונה ושנייה) של תרופות ביולוגיות חדשות ומוכונות מטרות. כדי לבחור את הניסוי המתאים לחולה, חיוני לקבל את הרצף הגנומי הספציפי של הגידול.

איתור גנים בעזרת טכנולוגיות מתקדמות מאפשר גם לזהות נטייה מוקדמת גנטית למחלות המטולוגיות ממאירות, לצורכי מעקב והתאמת הטיפול במחלה וכמובן לצורך ייעוץ גנטי. במחקר זה מעורבים מטופלים עם מחלות המטולוגיות ממאירות (לדוגמה: ALL, AML, MDS, JMML, לימפומה) שהתעורר חשד כי יש אצלם נטייה מוקדמת גנטית. חשד כזה עלול להתעורר, למשל, במקרים הבאים:

- סיפור משפחתי של מחלות ממאירות.
- היסטוריה של הפרעה המטולוגית.
- היסטוריה של חסר חיסוני.
- התפתחות רעילות מופרזת תחת טיפול כימותרפי.
- מומים מולדים, פיגור שכלי, דיסמורפיזם או תופעות עוריות שונות (כגון "כתמי קפה בחלב" מרובים).
- מחלות ממאירות ספציפיות שידוע כי באחוז ניכר מהן יש נטייה מוקדמת גנטית, כגון ALL hypodiploid או JMML.
- חולים שלקו בנוסף במחלות ממאירות מסוגים אחרים.

מחקר שפרסמו חוקרים משניידר בשנת 2006 הראה כי התבגרות מינית מוקדמת, שנחשבה עד אז כהפרעה ספוראדית, עשויה לעבור בתורשה. מחקר ההמשך מתנהל כיום על ידי פרופ' ליאת דה-פריס וצוות המכון לאנדוקרינולוגיה וסוכרת

יבגניה מלכת הכובעים

חבישת כובע במטרה לאסוף את השיער ולאפשר עבודה בתנאים סטריליים, היא חובה בקרב צוותי אספקה סטרילית וחדרי ניתוח. בעבר, עובדי האספקה וצוות חדר ניתוח נהגו לחבוש כובעים חד פעמיים, אך מכיוון שאלו לא השתלבו היטב במראה הכללי הם הוחלפו בשנים האחרונות בכובעי בד בשלל צבעים, שנרכשים לרוב בחו"ל. יבגניה אנטונוב, כוח עזר העובדת כ-18 שנה באספקה סטרילית, התקשתה למצוא תחליף לכובע החד פעמי, והחליטה לתפור לעצמה כובע בד צבעוני. מאז שיבגניה החלה לחבוש את הכובע פרי יצירתה, היא קיבלה פניות מאנשי צוות נוספים שביקשו כי תתפור להם כובע דומה. השמועה עברה מפה לפה ונודעה גם בקרב צוותים בבתי חולים נוספים. נטיות האומנות של יבגניה, שבעבר ציירה על אריחי קרמיקה ועל מסגרות עץ, מסייעות לה ליצור כובעים אטרקטיביים במיוחד. היא מקפידה על איכות הבד ומראהו, מזמינה את הבדים מחו"ל באמצעות האינטרנט ומשקיעה בכל כובע כך שכל אחד הוא מעשה ידיה לתפארת.

יבגניה תופרת כובע סטרילי

מדריכה קלינית מצטיינת

לילי מור, המדריכה הקלינית במחלקה האונקולוגית, זכתה בפרס מצוינות מטעם כללית האקדמיה לסייעוד - קמפוס רבין (דינה). לילי, העוסקת בהוראה מזה שלוש שנים וחצי, משמשת מודל עבור הסטודנטים מבית הספר לסייעוד דינה, המגיעים למרכז שניידר על מנת להעמיק ידע בתחום האונקולוגיה הפדיאטרית. המשובים המצוינים ומכתבי הערכה שהיא מקבלת מהסטודנטים מסבים לנו גאווה רבה, ואנו מאחלים לה הצלחה גם בהמשך הדרך.

הריפוי בעיסוק בכנס NIDCAP

אורלי פוגל, מרפאה בעיסוק בפגיית שניידר, יצגה את בית החולים בכנס ה-29 של ארגון NIDCAP (תוכנית עולמית לטיפול תומך בהתפתחות הפג). בכנס שנערך בפורטוגל השתתפו כ-150 נציגים מפגיות בבתי חולים ברחבי העולם, רופאים נאונטולוגים, אחיות, מרפאים בעיסוק, פיזיותרפיסטים וקלינאיות תקשורת. "כמרפאה בעיסוק העובדת בפגייה ועוסקת מדי יום בקידום איכות חיי הפג ומעורבות ההורים מוקדם ככל האפשר, השתתפתי בקורס בסיסי בטיפול תומך התפתחות המבוסס על עקרונות ה-NIDCAP", מספרת אורלי, "החשיפה לגישה העניקה לי כלים ליישום עקרונות מובילים בפגייה שלנו, מה שמתאפשר בזכות שיתוף פעולה ייחודי הקיים בפגייה בין כל אנשי הצוות. תודה להנהלת שניידר, למנהל הפגייה פרופ' גיל קלינגר ולמנהלת שירות הריפוי בעיסוק, יוליאנה אשל, המאפשרים את העשייה החשובה הזאת". בתמונה מהכנס, מימין: אורלי פוגל, עדי פרוינד-עזריה (בי"ח מאיר), הפסיכולוגית ד"ר היידליס אלס - מפתחת הגישה, קרן עדן (בי"ח שיבא), ד"ר ניק קונמאנס, רופא נאונטולוג מהולנד ומדריך בגישת NIDCAP.

מיינדפולנס באונקולוגיה

מיינדפולנס (קשיבות) ידועה כגישה בעלת פוטנציאל רב לשפר תסמינים גופניים ורגשיים. הגישה מבוססת על פילוסופיה בודהיסטית אך בשני העשורים האחרונים נבדקה מחקרית והוטמעה בארגונים רבים בארץ ובעולם. להרחבת היצע הטיפולים התומכים במערך ההמטולוגי-אונקולוגי, נבנתה תוכנית מיינדפולנס לילדים החולים ולהוריהם על ידי ד"ר עירית שוורץ אטיאס, תמר נתנזון ברכה, ענת קליין ומיכל דיין שרעבי ובתמיכת האגודה למלחמה בסרטן. המפגשים מתקיימים בבית אורנית של עזר מציון, והפריקט מלווה במחקר. המשוב מהמשתתפים מאשר כי לגישה זו השפעה חיובית על החיים מהיבטים שונים.

חדש בשירות הסוציאלי

פיילוט בפגייה: ביוזמת הצוות הסייעודי והצוות הסוציאלי, ובשיתוף עם עמותות "חיבוק ראשון", החל פיילוט שבמסגרתו גויסו על ידי העמותות מתנדבות "תומכות הורים" שתפקידן להגיע למחלקה ולסייע להורים. מדובר בפריקט ייחודי וראשון מסוגו בארץ.

ועדת אל אלימות: בהמשך למחויבות הנהלת שניידר לדאוג לביטחון העובדים, התקיימה פגישה עם מפקד תחנת משטרת פתח תקוה והיועץ המשפטי של המשטרה, על מנת לחזק את שיתוף הפעולה בעיקר בטיפול בתלונות שמוגשות על ידי עובדים על אלימות כלפיהם. בין השאר סוכם על הרצאה שיעבירו השניים במסגרת "פגישות החטיבה" במהלך השנה.

ילדים בסיכון: הצוות בשירות הסוציאלי עבר השתלמות שנתית בנושא בשיתוף עם מכון חרוב. ההשתלמות האירה זוויות רלוונטיות לעבודת העו"סות במפגש עם ילדים בסיכון ובני משפחותיהם, וכללה נושאים כמו השפעת דיכאון אחרי לידה על התפקוד האימהי, היבטים תרבותיים, מהי התעללות ועוד.

קבוצת הורים: במערך ההמטולוגי-אונקולוגי הוקמה לפני כשנה קבוצת הורים בהובלת הצוות הפסיכו-סוציאלי. זוהי קבוצת תמיכה שבועית, בדגש על הפן השיתופי-רגשי, הפועלת כ"קבוצת רכבת" (מי שיכול ומעוניין להגיע, מוזמן). את הקבוצה מנחות ענת קליין, מנהלת הצוות הפסיכו-סוציאלי במערך, ומיכל אדירי אלוש, הפסיכולוגית האחראית במערך.

גלית אשר

אפליקציית הדרכה ייחודית למתן הורמון גדילה לילדים פותחה על סמך מחקר של האחות גלית אשר

והם עושים זאת בסביבת לימוד מתקשבת ואינטראקטיבית. הבנה זו גובתה במאמרים ובמחקרים רבים, המצדדים ביעילותה של הדרכת מטופלים צעירים באמצעות טכנולוגיות מתקדמות בכלל ושימוש במסכי מגע בפרט. לאחר השקת האפליקציה, נבדקה יעילותה במסגרת מחקר שבו חולקו המטופלים לשתי קבוצות. בקבוצת הביקורת הודרכו המטופלים באמצעות השיטה המסורתית בעוד שבקבוצת המחקר הם הודרכו באמצעות האפליקציה החדשה. תוצאות המחקר הצביעו על הבדלים מובהקים בין הקבוצות, שבאו לידי ביטוי באורך זמן ההדרכה וברמת הידע. בקבוצת האפליקציה, זמן ההדרכה היה קצר משמעותית ורמת הידע הייתה גבוהה יותר. מעבר לגורמים האחרים, גורם הידע נמצא כמרכיב המשמעותי ביותר בתרומתו ליכולת הילד לבצע טיפול עצמי. מעבר לכך, העידו המטופלים כי שימוש באפליקציה סייע להם בהפגת החששות מהטיפול, ואחיות

בכנס ה-25 של החברה הישראלית לאיכות ברפואה הציגה האחות גלית אשר, מנהלת הסיעוד של אשפוז ב' (ובתפקידה הקודם אחות אחראית במרפאה לאנדוקרינולוגיה), את מחקרה "הדרכת ילדים לטיפול בהורמון גדילה - הקשר בין שימוש בטכנולוגיית מסך מגע לבין מעורבות הילד ורמת הביטחון שהוא מפגין בטיפול". במסגרת הרצאתה הציגה גלית אפליקציה ייחודית, ראשונה מסוגה בעולם, שפיתחה על מנת ליצור סביבת לימוד אולטימטיבית, מתקשבת, דינאמית ואינטראקטיבית, העונה על צרכי המטופלים. "המטופל והוריו נדרשים לרכוש ידע ומיומנויות בכל הקשור בטיפול העצמי בהורמון הגדילה", מסבירה גלית, "במשך שנים, הידע והמיומנות הללו הועברו בעזרת אמצעי הדרכה מסורתיים, שכללו הדרכה פרונטלית על ידי אחות, תוך שימוש בחוברות ובדפי מידע. הרעיון לפיתוח אפליקציה נבע מהבנה כי ילדים בני זמננו צורכים ידע בדרכים מתקדמות בהרבה ממה שהיה נהוג לפני עשורים בודדים,

להקל, לתמוך, לחבק: טיפול פליאטיבי בשניידר

מסכני חיים. "האתגר המרכזי היה הטמעת הגישה הפליאטיבית בקרב הצוותים הרב מקצועיים", אומרת יעל. כיום, לאחר חשיפת הצוותים ממחלקות שונות וממקצועות הבריאות השונים לשימוש ב"שפה הפליאטיבית" ובכלי ההתערבות ולא רק בשלב סוף החיים, ניתן להצביע על שינוי. בית החולים שותף עתה גם לפרויקט "מובילי שינוי" בתוכנית הלאומית לטיפול פליאטיבי של משרד הבריאות - צעד משמעותי נוסף בדרך למצוינות בטיפול פליאטיבי בילדי מרכז שניידר.

דגש רב על תמיכה ויעוץ בהחלטות טיפוליות בצמתים משמעותיים של המחלה והטיפול בה, תוך שילוב משאבי הקהילה ושמירת הרצף הטיפולי בין בית החולים, רפואת הקהילה והבית. הדרך הייתה ארוכה: תחילה הוטמע הנושא בקרב אוכלוסיית הילדים המטופלים במחלקה האונקולוגית בשיתוף צוות ראשוני מטפל וצוות פליאטיבי מתוך המערך ההמטולוגי-אונקולוגי. בהמשך הורחב המענה הפליאטיבי לילדים החולים במחלות ניוורולוגיות ומטבוליות כרוניות, המאושפזים בשל מצבים

טיפול פליאטיבי הוא גישה טיפולית רב צוותית, שנועדה למנוע ולהקל סבל וכאב באמצעות זיהוי, הערכה ומתן טיפול לסימפטומים המאפיינים את שלבי המחלה השונים ברמה גופנית, נפשית ורוחנית. יעל בן-גל, אחות פליאטיבית מומחית, מרכזת את התחום הזה בבית החולים בשלוש השנים האחרונות. "כל ילד הסובל ממחלה כרונית מתקדמת או ממצב מאיים חיים, ללא קשר למהלך המחלה, הטיפול בה ותוצאותיה, זכאי לקבל טיפול פליאטיבי", היא מדגישה, "בטיפול ובליווי מושם

"רגעי הנקה 2018" מבעד לעדשה

שבוע ההנקה 2018 התמקד השנה בחשיבות התמיכה הציבורית בהנקה, במטרה לאפשר לאמהות להרגיש בנוח להניק היכן ומתי שמתאים להן. אנו במרכז שניידר מעודדים הנקה בכל זמן ובכל מקום, הן מול ציבור המבקרים והן מול הצוות. כדי לקדם את הנושא בקרב העובדים, הושקה תערוכת תמונות מקורית וייחודית במינה - "רגעי הנקה 2018", פרויקט שיזמה והובילה עירית כספי-חוברה, אחות מקדמת תחום הנקה בבית החולים, בשיתוף עם אילנה בינקין, אחות בניתוחי לב וצלמת. הפרויקט זכה לתמיכה ועידוד של הנהלת שניידר, בסיוע וליווי צמוד של סגנית מנהלת הסיעוד, אסתי קזמירסקי. התערוכה מציגה רגעים מרגשים של חיבור, מגע, אינטימיות, הענקה וחום, במטרה להראות שגם במצבי חולי מורכבים ומגוונים ניתן להמשיך להניק, גם כאשר חלב האם ניתן בדרך עקיפה ולא בהנקה ישירה. התערוכה הוצגה באולם הכניסה של בית החולים, במטרה שכל באי מרכז שניידר יוכלו להתרשם מהתמונות ולחוות את דעתם, ובעיקר על מנת לעורר שיח בריא על הנקה.

מימין: חניתה מור, אילנה בינקין, עירית כספי-חוברה, נורית ברוך ואסתי קזמירסקי

אולפן שישי

פרופ' אברהם ביגלמן מונה למנהל מכון קיפר לאימונולוגיה ואלרגיה

פרופ' ביגלמן מחליף בתפקיד את ד"ר יעל לוי שפרשה לאחרונה לגמלאות

סמוכים ובטוחים כי אישיותו, מקצועיותו וניסיונו רב השנים יביאו להצלחה בתפקיד זה. אנו מודים לד"ר יעל לוי על שנות פעילותה הפוריות ומאחלים לה בריאות והצלחה רבה.

מחוללים זיהומיים להתהוות של אסתמה בילדים, וכן במציאת גישות טיפוליות שונות לאסתמה בילדים. פרופ' ביגלמן היה חוקר פעיל במספר רשתות מחקר של אסתמה שנתמכו על ידי ה-NIH, המכון הלאומי לבריאות בארה"ב, וכיום הוא מוביל פרויקט מחקרי המיועד למנוע התפתחות של אסתמה בילדים לאחר זיהום נשימתי ויראלי הנגרם מ-RSV.

מכון האלרגיה והאימונולוגיה במרכז שניידר הוא הגדול מסוגו בארץ, ובין כתליו מטופלים ילדים הסובלים ממגוון מחלות אלרגיות וממחלות כשל חיסוני.

"הנהלת מרכז שניידר ואני מברכים על מינויו של פרופ' ביגלמן למנהל המכון לאימונולוגיה ואלרגיה", אמר פרופ' יוסף פרס, מנהל מרכז שניידר, "אנו

מנהל חדש למכון האימונולוגיה והאלרגיה ע"ש קיפר: פרופ' אברהם ביגלמן הצטרף לסגל מרכז שניידר לאחר שבתפקידו האחרון שימש כרופא בכיר וכפרופסור חבר בבית החולים לילדים של סנט לואיס ובאוניברסיטת וושינגטון בסנט לואיס, ארה"ב. הוא מחליף בתפקיד את ד"ר יעל לוי, שכיחנה במשך שנים רבות כמ"מ מנהלת המכון ופרשה לאחרונה לגמלאות.

פרופ' ביגלמן, תושב רעננה, נשוי ואב לשלושה, הוא בוגר בית הספר לרפואה של אוניברסיטת בן גוריון ואת התמחותו ברפואת ילדים סיים במרכז הרפואי סורוקה. את התמחות העל שלו באלרגיה ובאימונולוגיה עשה בבית החולים לילדים ובאוניברסיטת וושינגטון בסנט לואיס. תחום המחקר האקדמי שלו סובב סביב התרומה של

שאו ברכה

ד"ר מירב מור מונתה למנהלת שירות זיהומים.

גיל אשר מונה למנהל הביטחון של בית החולים במקום אבי גיאת שפרש לגמלאות. בארבע השנים האחרונות שימש כמנהל מערך האבטחה של משרד ההנהלה ראשית והמעבדה המרכזית של כללית.

ישראלה רבינא מונתה לממונת פמ"א (פיתוח משאבי אנוש) בבית החולים, לאחר שמילאה תפקידים שונים בתחום זה בכללית. בתפקידה האחרון הייתה מנהלת קשרי חוץ ופרויקטים מיוחדים במרכז הרפואי מאיר.

ד"ר אסנת קונן, מנהלת מכון הדימות, מונתה כחברת הוועדה האזורית למזה"ת ואפריקה במסגרת הוועדה המייעצת הבינלאומית של האיגוד הרדיולוגי של צפון אמריקה (RSNA).

פרופ' עמית אסא מונה למנהל יחידת IBD (מחלות מעי דלקתיות).

ד"ר יעל מוזר-גלזברג מונתה למנהלת שירות מושתלי כבד.

ד"ר גיל אמריליו מונה למנהל שירות PFAPA ו-FMF.

ד"ר נופר מרכוס מנדלבלית מונתה למנהלת שירות אימונולוגיה קלינית.

ד"ר יובל לנדאו מונה למנהל שירות מחלות מטבוליות.

פרופ' רענן שמיר, מנהל המכון לגסטרואנטרולוגיה, תזונה ומחלות כבד במרכז שניידר, מונה על ידי אוניברסיטת תל אביב לראש הקתדרה למחקר פדיאטרי ע"ש אריה ואלה פיקל.

ד"ר ירמיהו שטיין, מנהל היחידה להשתלת מח עצם במערך ההמטולוגי-אונקולוגי, קיבל דרגת מרצה בכיר קליני לפדיאטריה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

פרופ' טל אידליץ-מרקוס קיבלה דרגת פרופסור חבר קליני בפקולטה לרפואה באוניברסיטת תל אביב.

נילי סבזר, עובדת סוציאלית בפגייה, מונתה ליו"ר משותפת לפורום עו"סיות פגייה ויולדות ארצי של משרד הבריאות. הפורום נפגש אחת לרבעון להתייעצות והעמקת הלמידה המקצועית.

שגרירי שניידר: סדנת תקשורת לרופאים ואחיות

בחודשים האחרונים נערכו במרכז שניידר סדנאות תקשורת לרופאים בכירים ולאחיות בכירות מצוות בית החולים. הסדנאות התקיימו ביוזמת מערך הדוברות בשניידר בראשות ריבה שקד, דוברת בית החולים, ונועדו להכין את אנשי הצוות להופעה אפקטיבית באמצעי התקשורת השונים לטובת ייצוג הולם וראוי לבית החולים במדיה התקשורתית הכתובה, הדיגיטלית והמשודרת. הסדנאות הועברו על ידי איש התקשורת דוד גלבוץ שסיפר על עולם המדיה, נתן דוגמאות להופעות תקשורתיות אפקטיביות והכין את אנשי הצוות לראיונות מצולמים. אנשי הצוות שהשתתפו בסדנאות העבירו משוברים חיוביים מאוד, וציינו שהסדנה העניקה להם כלים יישומיים וידע כיצד להעביר מסרים באופן המיטבי באמצעי התקשורת.

ד"ר אבינעם פירוגובסקי, סגן מנהל בית החולים (משמאל), בסדנת התקשורת עם דוד גלבוץ

פאזל בצבעי חופש תערוכת אמנות ישראלית למען הילדים שלנו

מימין: ד"ר אלי פישר, נשיא תשלובת ד"ר פישר, איריס לנגר, יו"ר מייסדת עמותת "ילדים שלנו", אמיתי קארו, אמן ויוזם התערוכה, סיגל בר-און, יו"ר משותף בתשלובת ד"ר פישר

אמנות ישראלית למען רווחתם של ילדי מרכז שניידר - יוזמתו היפה של האמן אמיתי קארו הפכה לתערוכה בהשתתפות 27 אמנים, שהושקה לאחרונה בגלריה ZOA ע"ש דבורה פישר בבית ציוני אמריקה. ידידים ותורמים של עמותת "ילדים שלנו" לקחו חלק בפתיחת התערוכה "פאזל בצבעי חופש" שנאצרה על ידי דורון פולק, כאשר כל ההכנסות ממכירת היצירות הוקדשו לרווחתם ולבריאותם של הילדים המאושפזים בבית החולים. יוזם התערוכה, האמן אמיתי קארו, בחר להקדיש את יום הולדתו השבעים למען הקהילה ולעשות זאת דרך עמותת "ילדים שלנו". הוא פנה לחבריו מכל הארץ, יוצרים בגילים שונים המייצגים את כל שכבות האוכלוסייה, וגייס אותם לטובת המטרה - שיפור רווחתם של ילדי מרכז שניידר. נושא הפרויקט הוקדש למדינת ישראל בשנת חגה השבעים, מדינה המאפשרת חופש יצירה לאמניה, כאשר כל אמן בחר את תרגומו האישי לנושא. התוצאה היא תערוכה מרהיבה של אמנות ישראלית, המציגה פאזל צבעוני מרשים של ביטוי אישי למושג החופש. אנו מודים למשפחת ד"ר פישר על אירוח התערוכה בבית ציוני אמריקה, לדורון פולק ולאמיתי קארו על גיוס האמנים ועל ארגון התערוכה, וכמובן, לכל התורמים שרכשו יצירות ותרמו לילדי מרכז שניידר.

מאוריציו סגל: מתנדב מכל הלב

המתנדב מאוריציו סגל יחד עם רחל מגן, רכזת מערך המתנדבים של עמותת "ילדים שלנו"

הכירו את מאוריציו סגל, המתנדב בבית המרקחת בשניידר מזה כ-15 שנה. מאוריציו מגיע לבית המרקחת שלוש פעמים בשבוע ונותן מזמנו, ממרצו ומלבו במקצועיות ובמסירות רבה. הוא אהוד על כל צוות בית המרקחת וגם על הצוותים במחלקות שונות, שאיתם הוא בא במגע. השנה, במלאת לו תשעים שנה, נערכה לכבודו מסיבת הפתחה שאליה הוזמנו עובדים רבים שדיברו בשבחו. מאוריציו התרגש מאוד, וגם אנחנו. יישר כוח והרבה מזל טוב!

"משנכנס אדר מרבין בשמחה": משלוחי מנות מתוקים לפורים

**מעוניינים לשמח
במשלוח מנות מתוק
לפורים, ובאותה
הזדמנות לתרום
לילדי מרכז שניידר?**
כמדי שנה, עמותת
"ילדים שלנו" מזמינה
אתכם לקיים
את מצוות החג
ולרכוש משלוחי
מנות לעובדים, בני

משפחה, חברים ואנשים שאוהבים, כפי
שנאמר: "...שְׁמֵחָה וּמְשֻׁלָּחַ מְנוֹת אֵינִי לְרֵעָהּ..."
(אסתר, ט', י"ט). היכנסו לחנות המקוונת שלנו ובחרו את משלוח המנות שלכם:
www.ourchildrenshop.org.il. ניתן גם לפנות לאירית שהרבני, בדוא"ל
Irit@ourchildren.org.il, טל' 03-9253802 שלוחה 209.
בחג הזה, תקנו טוב ותעשו טוב למען הילדים שלנו!

עמותת "ילדים שלנו" פועלת למען הילדים ובני משפחותיהם מיום היווסדו של מרכז שניידר. רוצים להתעדכן מדי יום בפעילות העמותה? היכנסו לדף הפייסבוק ולאינסטגרם של העמותה
Our Children ועשו לנו "לייק". לתרומות ו/או התנדבות: טל' 03-9253802 או 03-9217880

נאמנים לנתינה

אירוע ההתרמה השנתי למען ילדי שניידר התקיים בסימן ערך הנתינה ורוח הביחד

אירוע ההתרמה השנתי של עמותת נאמני שניידר כבר הפך למסורת. השנה נערך האירוע באודיטוריום סמולרש שבאוניברסיטת תל אביב, בהשתתפות כ-900 מוזמנים. האירוע נבנה סביב שני ערכים מרכזיים, המאפיינים את מרכז שניידר ואת הטיפול בילד החולה: האחד - ערך הנתינה ללא גבולות, והשני - הרוח האנושית המיוחדת בבית החולים, המושתתת על אווירת השליחות של אנשי הצוות ועל חווית הביחד שלהם, בינם לבין עצמם ומול הילדים והמשפחות. בעת קבלת הפנים, שכללה קוקטייל ואירוח קולינרי משובח, הוקרנו על מסכים שהוצבו בלובי תמונות מתחלפות של מושתלים צעירים, צילומים מסדנת הצילום שערך הצלם דרור כץ לקבוצת המושתלים הבוגרים, והוקרות תודה לתורמים ולנותני החסויות. תוכנית האירוע כללה הקרנה של שני סרטים מרגשים, שהציגו את ערכי הנתינה והשיתוף. הסרט הראשון שיתף את הצופים בסיפור המיוחד של השתלת אונת כבד, שנתרמה, לראשונה בישראל, באופן אלטרואיסטי. הסרט המחיש באופן הנוגע ביותר את ערך הנתינה ללא תנאי, הכמעט בלתי נתפסת; המגלמת בחובה את אהבת האחר באשר הוא אדם. נתינה, המחברת קו מקשר בין ילדי שניידר לבין הצוות הרפואי והטיפול המסור, ובין בני האדם בכלל.

הסרט השני הגיש טעימה מהרוח האנושית המאפיינת את מרכז שניידר ואת אנשיו. בסרט צולמו אנשי שניידר רבים, מטופלים והורים, רופאים ואנשי צוות, כשהם שרים בצוותא את שירו של אמיר דדון "אור גדול" בניצוח מיזם קוללם - מיזם מוסיקלי חברתי, שנוצר על מנת להפגיש אנשים מכל גוני הקשת החברתית בישראל דרך המוסיקה. הרעיון מבטא היטב את רוחו של מרכז שניידר, המהווה גשר לשלום ולקירוב לבבות; בית חולים

בתמונה למעלה: הפעוט קריש והוריו יחד עם ד"ר מיכאל גורביץ'. למטה, מימין: רונן טוב, ד"ר אבינעם פירגובסקי, אפרת בר נתן וישראל מקוב

הקהל כאיש אחד ויצר אווירה מחשמלת. ביציאה חיכתה לאורחים הפתעה מתוקה מחברת סידס. תודה לכל מי שלקח חלק בערב המיוחד הזה, ולהתראות באירוע הבא!

שבו מטופלים ילדים מן ועד אילת וגם מחו"ל וממדינות שכנות, ללא הבדלי דת, גזע, מין או לאום. את הערב הנפלא, בהנחייתו של טל ברמן, חתמה הפעם חד פעמית של עברי לידר שהרקיד את

ביקור מאמריקה הלטינית

משלחת בראשות התורם יצחק אסא וקבוצת ידוענים ממקסיקו, קולומביה וגואטמלה, ביקרה במרכז שניידר לרפואת ילדים. המשלחת סיירה במכון הלב ובמערך ההמטולוגי-אונקולוגי ונהנתה במיוחד מהסיוע המרתק בחדרי הניתוח. הביקור בבית החולים היה מוצלח ומרגש!

עמותת נאמני מרכז שניידר מלווה את פעילות בית החולים מיום היווסדו ומהווה זרוע

לגיוס משאבים עבורו. ליצירת קשר: טל' 03-9221748 / 03-9253481

הצטרפו אלינו ב-f ובאינסטגרם! www.friendsofschneider.org.il

כולנו אור איתן

חנוכיית בלונים ענקים, המורכבת מ-12 אלף בלונים ומוארת על ידי מאות מנורות, הוצבה בלובי מרכז שניידר לשמחת הילדים וההורים, ביוזמה ובביצוע משותף של עמותת "תקווה ומרפא", "אסף הבלונים" ואנשי הסנפלינג של "ספורט אטרקשן"

פּאָדל

מרכז שניידר לרפואת ילדים
www.schneider.org.il